

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
APJUNGĖS
AMERIKA, LDS ORGANŲ DARBININKŲ IR LIETUVIŲ ŽINIAS
680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK
Copyright

XXXVII. Nr. 68

Redakcija: GLENMORE 5-7281

PENKTADIENIS (FRIDAY)

RUGSĖJO (SEPT.) 19 D. 1952 M.

Administracija: GLENMORE 5-7068

10 CENTŲ

IKLIMPO BONNOS PARLAMENTAS

Bonna. — Ateinantį pirmadienį Bonną atvyksta rytų Vokietijos parlamento 5 atstovai perduoti Bonnų parlamentui pasiūlymus dėl Vokietijos vienybės. Dėl to Bonnoje didelis sujudimas ir visoj Vokietijoje triukšmas. Triukšmo istorija buvo tokia:

Kai rytų Vokietijos parlamentas paskelbė, kad jis nori siųsti delegaciją į Bonną, Bonnų vyriausybė tuoju atsakė neigiamai: esą apie Vokietijos vienybę negalima kalbėti su asmenimis, kurie verčiasi žmonių grobimu. Tačiau formaliai pats parlamentas pasisakys, ar jis norės jų išklauyti. Vyriausybė buvo tikra, kad parlamentas atsisakys. Tuo tarpu kancleris Adenaueris buvo užimtas su sąjungininkais dėl atsakymo į sovietų pasiūlymą šaukti konferenciją Vokietijos reikalais, paskui išvyko į Strasburgą. Socialdemokratų lyderis Ollenhaueris taip pat buvo išvykęs. Kai parlamento pirmininkas gavo telegramą, jis pranešė, kad parlamento grupės esą pasiryžusios delegaciją priimti pirmadienį, rugsėjo 22 d. Tuo tarpu grįžo Ollenhaueris, susigriebė kitų partijų vadovybės, ir savo parlamentiniams lyderiams davė pyles, pasipylė laisvą iš visos Vokietijos, ir partijų lyderiai parlamente atsidūrė kvailio padėtyje. Dar to negana. Užsienių reikalų ministerija paaiškino, kad tai daroma

visai be vyriausybės žinios. Kai kurios partijos pareikalavo, kad kvietimas būtų atšauktas. Parlamento lyderiai stengiasi bent aiškintis, kad pasimatymas su rytų Vokietijos parlamentarais bus ne viešas, kad su jais nebus tariamasi, tik jų išklauysia.

Japonai Tokio gamina rinkiminius plakatus. Spalvų d. jie renka naujus Tokio miesto savivaldybės pareigūnus.

AMERIKA ALIASKĄ TURINTI NETEISETAI

Washingtonas. — Amerikoje kalbama apie paslaptingas skraidančias lėkstes, žalius ugnies kamuolius, bet prasitaria ir apie nemažiau paslaptingus sovietinių lėktuvų skraidymus JAV teritorijoje. Cukčų pusiasalyje (kuris yra atskirtas nuo Aliaskos siaura Beringo juosta) stovi sovietų tolimojo skraidymo lėktuvai, ir jie būvę įskridę į Aliaską. Savo laiku apie tai buvo rašęs ir "The New York Times".

Sitokie skraidymai ar bent

gandai apie juos leidžia priminti, kad sovietai Aliaską laiko "neišspręsta sritimi". Iš tikrųjų — sovietai tvirtina — esą ji priklausanči rusams. Tik "juodo išdavimo" dėka ji buvo perduota Amerikai už 7,2 milijonų dolerių. Tai padarė caras 1867 m.

"Tat" bendradarbis Rusijos reikalams rašo, kad dabar sovietų spaudoje ir net moksliniuose veikaluose keliama mintis, jog caras pardavęs neteisėtai. Rusų tauta šitam pardavimui niekada nėra pritarusi. Galima esą sumokėti pinigų gražinti atgal. Ypač šis mintis platinama tarp jaunimo.

Neseniai Maskvos radijas skelbė, kad prancūzų geografai ir britų diplomatas esą 1780 m. Petrapij Rusijos jūrų ir sausumos žemėlapius išvoge, kad patirtų, kas Rusijai žinoma apie Aliaską. Savaimė suprantama, vakariečių tvirtinimai, jog Aliaską atradę vakariečiai jūrininkai, esą prasimanymas.

DARBININKAI UŽ DEMOKRATUS

New Yorkas. — Rugsėjo 15 d. buvo Amerikos Darbo Federacijos konferencija, kurioje prezidentas Trumanas apkaltino respublikonus, kad jie eina prieš darbininkų interesus, remdami Taft-Hartley įstatymą. Jo mestas kaltinimas rado didelio pasisekimo atstovų tarpe. Suvažiavimas nutarė remti demokratų kandidatą. Darbo Federacija (American Federation of Labor) turi 8 milijonus narių.

BOLŠEVIKAI PĖDO MAISTĄ

Berlynas. — Bolševikai išgalvoja vis naujų šaltojo karo priemonių Berlynui. Dabar vėl sutrukdė susisiekti sunkvežimiams tarp vak. Vokietijos ir Berlyno. Sunkvežimiai vežė mėsą, vaisius, daržoves ir kt. maistą Berlyno gyventojams. Prie sienos bolševikai jų praleidimą taip sulėtino, kad šimtai sunkvežimių stovėjo prie sienos ir maistas gedo. Firmos turėjo didelių nuostolių. Tik pasisekė išvengti sunkvežimių soferių streiko dėl tokių trukdymų ir jiems daromų nuostolių.

Aukštasis komisaras Donnelly įteikė protestą kaip visada.

SUIMINĖJA KOMUNISTŲ VADUS

Washingtonas. — FBI įstaiogos įvairiose vietovėse nuo Detroito ligi Los Angeles suėmė 18 komunistų vadų. Jie visi kaltinami bendrai veikę, siekdami smurtu pašalinti demokratinę JAV vyriausybę. Tarp suimtųjų yra komunistų veikėjų didžiosiose įmonėse, komunistinių laikraščių žurnalistai ir partijos pareigūnai.

Suimtiesiems paskirti dideli, ligi \$40,000, užstatai ir kurie negali jų įnešti, laikomi kalėjime.

Korejoj panaudoti nauji ginklai

Seoulas. — Korejoj prasidėjo nauja karo fazė, panaudojanti raketinius ginklus. Pirmoji iš tolo valdoma raketinė bomba buvo paleista nuo JAV lėktuvnešio Boxer. Jos paskirtis buvo 150 mylių nuotoly su-

naikinti priešlėktuvinės artillerijos labai stipriai ginamą priešo karinį taikinį. Lėktuvams pulti tą taikinį būtų buvę labai pavojinga dėl stiprios gynybos ugnies. Bet ji negali sulaukyti šios skrendančios bombos, kuri, pasiekusi taikinio vietą, iš didelio aukščio sminga tiesiai žemyn nepaprastu greičiu.

I taikinį šią iš tolo valdomą bombą veda iš paskos skrendančias lėktuvus, kurie ją valdo elektroninių aparatų pagalba. Bet jis skrenda tokiame aukšty, kad priešlėktuvinė gynyba jam yra nebepavojinga. Taip pat sviedinio skridimas seka-

mas elektroniniais aparatais iš jo paleidimo vietos.

Kokiu mastu šie naujieji ginklai bus panaudoti, parodys ateitis. Tačiau aišku, kad jie oro pajėgoms yra didelė parama, nes gali pasiekti ir tuos taikinius, kuriuos pulti oro pajėgoms yra pavojinga dėl stiprios gynybos.

Pirmoji iš tolo valdoma bomba nuo Boxer buvo paleista jau rugsėjo 1 d., tačiau tik dabar karo cenzūra leido apie tai paskelbti.

Pranešama, kad bomba į taikinį pataikė su dideliu tikslumu.

KARO IR TAIKOS TEISYBĖ

Atėnai. — Graikija buvo pirmoji, kuri paleido visus vokiečius, po karo nuteistus kaip karo nusikaltėlius. Bet vienas atsitikimas su karo nusikaltėliais buvo ypatingas.

Tuoju vokiečiams iš Graikijos pasitraukus, graikai nutiesė buvusį DNB korespondentą ir spaudos attachė Graikijos sostinėje Kurt Rosner, kuris Graikijoje buvo išgyvenęs daugiau kaip 30 metų. Jam teismas skyrė 15 metų, žinoma, už akių, nes kaltininkas buvo pasitraukęs. Dabar jis grįžo į Graikiją, prisistatė teismui, nors vokiečių įstaigos jį ir atkalbinėjo, ir paprašė bylą atnaujinti. Teisme buvo iškviesti daugybė graikų žurnalistų, valdininkų, advokatų liudininkais, kurie buvo susilaukę pagalbos iš Rosnerio vokiečių okupacijos metu. Pasirodė net, kad Rosneris aštuonias dienas prieš Mussolinio ultimatumą buvo

įspėjęs Graikijos vyriausybę apie planuojamą italų užpuolimą. Jo ir vokiečių konsulo dėka pasitraukiančių vokiečių nebuvo susprogdintos Maratono elektros jėgainės. Medžiaga kaltinamojo naudai buvo tokia gausi, kad pats valstybės gynėjas pasisakė už išteisinimą, ir teismui jau nebeliko nieko daugiau veikti.

Kokia ta karo ir taikos meto teisybė skirtiga!

NAUJAS GINKLAS LĖKTUVOSE

Seoulas. — Korejoje per pirmą rugsėjo pusę oro kautynėse numušta 47 ir sugadinta 37 priešlėktuvių. Per tą laiką sąjungininkai neteko 5 numuštų ir 6 pradingusių.

Tvirtinama, kad sąjungininkai turėjo persvarą dėl to, kad jų lėktuvuose įtaisytas naujas ginklas, bet kas jis per vienas, tuo tarpu neskelbiama.

PASAULIS 2027 METAIS

Kaip atrodys pasaulis po 75 metų, t. y. 2027 m.? Amerikos mokslininkai mano, kad tada žmogus jau bus pasiekęs mėnulį ir sveikas vėl sugrįžęs į žemę. Raketom jau būsianti panaudota atominė energija. Tada žmogus nebeturės jokių rūpesčių, kaip savo namus sušildyti, kaip apsaugoti nuo karščio. Dirbtinėm priemonėm bus galima sukurti malonų klimatą kiekvienoje vietoje. Todėl žmogus linksmas gyvenantis tiek žemės ašigaliuose, tiek tropikuose.

SOVIETAI IMASI ČIKINES KONKURENCIJOS

Lisabona. — Portugalijoje kilo susijaudinimo, kai konservatyvūs fabrikai sardinėms dėžes nupirko iš Čekoslovakijos daug pigesnis kainomis, negu ligi šiol pirkdavo iš Anglijos.

Lig šiol baltosios skardos gaminius pasaulio rinkai pateikdavo daugiausia Amerika, antroji eilę stovėjo Britanija ir trečioji Vokietija. Baltosios skardos gaminiai turi gerą rinką, ir daugelis kraštų plečia jų gamybą. Dabar apsižiūrėta, kad ypatingai toji gamyba stiprinama Sovietų Sąjungoje ir jos satelitiniuose kraštuose. Nusipirkę reikalingiausias mašinas iš Anglijos ir Amerikos, rusai, lenkai, čekoslovakai įsirengė fabrikus ir dabar gamina sparčiu tempu. Palyginti su 1938 m., kada čekoslovakai gamindavo tik 4080 tonų baltosios skardos gaminių, jie 1951 m. gamino 35,000 tonų; lenkai vietoj 27000 1951 m. 30,000; pati Sovietų Sąjunga, spėjama, pagamino perėjais metais 285,000—320,000 tonų, vadinasi, aštuonis kartus daugiau kaip 1938 m. Žaliavą, cina, ji gauna daugiausia iš pietų Kinijos.

Sovietai paskutiniaisiais metais daug gamina konservų, pirmoji eilę eksportuoti, tad jie daug sunaudoja ir patys baltosios skardos gaminių. Bet vakarai jau žiūrėjo, kad sovie-

Tarp kitų rinkiminių kampanijos metu jam padovanotų skrybėlių. Eisenhoweriui Gary, Ind., stoty buvo apdovanotas ir senovinės mados šiaudinė skrybėlė, kurią kandidatas į prezidentus tuoju pat ir patikrina, ar tiks jo galvai.

MASKVA ĮSITVIRTINA MANDŽURIJOJE

Maskva. — Derybos tarp Sovietų Sąjungos ir Kinijos baigtos. Sutarta, kad Sovietų Sąjunga pasilieka ir toliau Mandžurijoje, nors pagal 1950 m. sutartį ji buvo pasizadėjusi iki šių metų pabaigos kariuomenę iš ten atitraukti. Port Arthure uoste pasilieka Sovietai su savo įgulomis, iki bus pasirašyta taikos sutartis tarp Japonijos ir Sov. Sąjungos bei Kinijos. Shangchun geležinkelį, kuris atsiremia į Port Arthurą ir kurį nuo karo pabaigos valdo sovietai bendrai su kinais, dabar pasizadėjo gražinti kinams. Kinai už nuolaidas Mandžurijoje gauna karo medžiagos Korejos karui.

Pranešamas apie susitari-

mą, Pekino radijas įspėja, kad Amerika nori Korejos karą išplėsti į Kiniją ir tam ginkluoja Japoniją. Japonai esą nauja karo grėsmė ir dėl to sovietai paliekami Port Arthure.

Japonijos užsienių reikalų ministerijos kalbėtojas pareiškė, kad derybos baigėsi, kaip buvo laukta. Rusai Mandžurijoje ir toliau pasilieka, nes nenumatoma pasirašyti taikos sutarties su Sovietais ir Kiniais.

Kiniečių nacionalistų užs. reik. ministeris pabrėžė, kad sovietų agresijos pavojus Azijoje didėja. Agresijai rusai siekia sumobilizuoti Kiniją.

Washingtono pažymima, kad sovietai padarė mainus: sovietai lieka Port Arthure, kinai už tai gauna ginklų. Sovietai pasilieka Mandžurijoje, kol Japonija bus JAV pusėje.

Panašiai vertina ir Londonas. Tik prideda, kad susitarimas yra sykiu įspėjimas Japonijai. Londonas taip pat įžiūri, kad Kinijos pozicija prieš Maskvą esanti susilpnėjusi. Iš tiesų daugeliui jau seniai aišku, kad raudoonoji Kinija daro tai, ką diktuoja Maskva, ir titoistinės mintys, t. y. kad kinai pasipriešins Maskvai, tėra svaionė.

MOSSADEGHAS GRASINA SANTYKIUS NUTRAUKTI SU BRITAIŠ

Teheranas. — Persijos parlamentas pareiškė visišką pasitėkėjimą Mossadeghui derybose dėl naftos, dėl kurios konfliktas užtruko jau 18 mėn. Mossadeghas pareiškė parlamente paliekas atviras duris toliau derėtis. Jis linkęs nusileisti ta prasme, kad sutinka Haagos teismui pavesti spręsti britų pretenzijas į nuostolius, kurių jiems pridūrė naftos įmonių nacionalizavimas. Tačiau Mossadeghas nedviprasmiškai pasakė: jeigu britai nori išiskai spauti ir derybas dėl naftos nuleisti, tai Persijai nebus prasmės toliau palaikyti su Britanija diplomatinius santykius.

Vokietijos finansininkas Schachtas jau grįžo iš Teherano ir Mossadeghą giria kaip išmintingiausią valstybės vyrą. Schachtas ruošia finansinį Persijai planą ir paskui vėl keliaus į Teheraną.

JAPONIJA TURS 14 DIVIZIJŲ

Tokio. — Pranešama, kad dviejų metų bėgyje šiaurinės Japonijos dalies apsauga bus pavesta Japonijos kariuomenei, didžioji japonų spauda priduria, kad suplanuota sudaryti 14 divizijų Japonijos kariuomenei.

Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Federacijos Kongresas

Š. m. rugėjo 26, 27 ir 28 d.d. Hotel Statler, Detroit, Mich., šaukiamas Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Federacijos 32-asis Kongresas, kuriame dalyvauti kviečiama katal. draugijos, jų kuopos ar skyriai. Kongresas prasidės 26 d., 9 val. ryto pamaldomis Šv. Antono bažnyčioje.

Šio Kongreso metu bus paminėta didžiojo Lietuvos vyskupo Motiejaus Valančiaus 150 metų gimimo sukaktis. Išskilmės vadovauti yra pakviestas J. E. vysk. V. Brizgys. Kongreso tikslas geriau ir tiksliau suorganizuoti bendrąją veiklą, kurią siekiama išlaisvinti ateistinio komunizmo pavergtą Lietuvą ir išlaikyti savo religines ir tautines brangenybes. Todėl draugijos prašomos išrinkti ir atsiųsti savo atstovus. Prašome paremti Kongresą ir savo auka.

Kongresan siunčia delegatus: a) apskritis — 5; b) skyrius — 3; c) kuopa — 1; d) draugijos ar organizacijos turinčios iki 50 narių — 1; e) o turinčios virš 50 narių — 2; katalikiškų laikraščių redakcijos — 1; f) centrinių organizacijų centrai, turį iki 1,000 narių — 1 ir po vieną atstovą nuo kiekvieno sekančio 1,000 ar jo dalies, nemažesnės kaip 100.

STASYS PIEZA, pirmininkas,
LEONARDAS SIMUTIS, sekretorius

P. S. Bendraisiais Kongreso reikalais reikia kreiptis į ALRKF sekretoriatą (2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Ill.). o Kongreso metu rengiamųjų pramogų ir kumbarių reikalų į Br. Polikaitį, ALRKF 4-to skyriaus sekretorių (8911 Kimberly Ct., Detroit 4, Mich.)

ATSAKOVAS NEATVYKO

Kaltina nugalėti

Nusikaltimas seniai įvykis. Tik apie jį nevalia buvo skelbti. Buvo užginta, nes nusikaltėlis, kuris aplinkui slėpėsi, ir prisidėjo net prie bendro stalo, gali supykti, ir ką žinai, ką jis gali tada padaryti. Šiandien emė ir išdriso. Patį nusikaltėlį pakvietė pasiklausti apie jo aukų kančias.

Tai buvo rugpjūčio mėn. Želnevoje JTO komisijoje, kuriai buvo pavesta ištirti karo belaisvių likimą.

Komisija susirinko. Ant stalo sustatyta penkiadešimt knygų, didelių, pilkai aptaisytų tomy. Juos čia padėjo Hans R. Hirschfeld, Vokietijos atstovas. Kai puslapius vieną po kito ėmė verst, vardais ir pavardėmis pražyžo nenutrūkstama eile daugiau kaip milijonas vokiečių karių, kurie įslenka į Rusijos gilumas ir ten dingsta be žinios. Tik 100,000 dar matyti juda barakuose pusegyviai, darbuose, bet namo jų nė vieno nebeišleis. Iš tų knygų girdėti vėl Sovietų kareivių ir civilių šauksmai. Tai 750,000 civilių Vokietijos gyventojų, kurie gaudomi ir tempiami į Rusiją. Ten buvo moterys kaip ir 3240 vaikų. O namie laukia išvežtųjų grįžtant šimtai tūkstančių moterų ir vaikų. Ar bent žinios laukia, kas su jais nutiko, — baigia savo žodžius vokiečių atstovas, ir jo vietoj stoja Lugan Medis, Italas.

ANNA PAUKER ESANTI KALĖJIME

Viena. — Austrų spaudos žiniomis, buvusi Rumunijos komunistinė diktatorė Anna Pauker šiuo metu yra laikoma kalėjime. Ji būdanti teisiamą kartu su buvusiais komunistiniais ministrais T. Georgesku ir V. Lukas.

Japonų narsieji namuose Hokkaido maza narsieji japoniškų bando

Prie Elizabeth, N. J., nukrito jau baigiamas išbandyti DC-3 lėktuvas, kuris turėjo būti perduotas Vienos-Alaskos oro susisiekimo linijai. Užsides vienas motoras uždegė įvairiose vietose žole, tačiau iš žmonių niekas nenukentėjo.

FRANCO MEGINA NAUJUS KELIUS

Nedidelės reikšmės įvykis buvo Kubos valstybėje. Ten atvyko Ispanijos atstovas, skirtas prie Kubos vyriausybės — Marques de Villesca. Jis aplankė ir savo tautiečius, kurių Kuboje yra nemaža, daugiausia baskų. Atvykęs į baskų išklimes atstovas pasakė kalbą... baskiškai, baskų tarpe. Baskai sukėlė džiaugsmingą ovaciją.

Tokio atsitikimo, kad Ispanijos atstovas, prabildamas į užsienio ispanus, vartotų kitokią kalbą kaip oficialinę Kastilijos — Ispanijos istorijoj, safo, nebuvo. Prieš keleris metus tai būtų buvę dar neįsivaizduojama. Vėnijos Ispanijos mintis reikė ne tik vieną politiskai centralizuotą valstybę, bet ir vieną bendrą suunifikuotą kultūrą. Atskirų grupių tautiniai provinciniai skirtumai turėjo būti pamiršti, suniveluoti naudai oficialiosios kultūros, kuria pripažinta Kastilijos kalba ir kultūra. Labiausiai pasijuto užgauti baskai, kurie nežadėjo atitraukti nuo savo kalbos ir kultūros ir priešinosi.

Šią norą centralizuoti ir jam pasipriešinimą greit pastebėjo Maskva ir tuojau paleido baskų ir katalonų tarmėmis transliacijas iš Maskvos, kurstydama prieš Madridą ir atstindama tarpusavio vidaus kovą.

Ispanijos atstovo Kuboje baskiška kalba nebuvo jo nušokimas į šoną nuo ligšiolinės generalinės linijos. Tas mažas įvykis yra tik siūlas į didesnę kamauolį, į Franco politikos generalinės linijos pakeitimą, į naują politiką Ispanijos vidaus vienybei laimėti.

Tos linijos žymių jau anksčiau buvo pastebėta. Į Madrido universitetą įvesta katalonių kalbos katedra; atpalaiduotas nuo cenzūros katalonių knygų leidimas. Jų kultūrai, kuri laikoma turinti senas tradicijas, tekėti duota laisvės vaga.

Panašios politikos susilaikė baskai. Franco žmona jau oficialiai dalyvavo baskų tautinėje šventėje. Tai buvo nedvi-

Povandeninius laivus patobulino

Haaga. — Olandų laikraštis "Algemeen Handelsblad" praneša, kad Olandijos laivų statyklose dirbami 4 nauji povandeniniai laivai. Olandų inž. Gunning juos tiek patobulino, kad laivai to paties svorio kaip lig šiol, bus ir daug greitesni ir daug didesni. Pats pastatymas bus pigesnis. Pirmas toks laivas bus pastatytas 1955 m.

Olandai 1933-40 metų laikotarpį buvo ištobulinę vadina- mą snorkelio aparatą, kurį pasiekė perėmė vokiečiai.

prasmiskai suprasta kaip Franco naujos politikos kryptis, Franko ėjimas prie to, ką taip neseniai buvo paskelbusi su Franco neviešu pritarimu knyga "Revolucija ar restauracija." Toje knygoje kur buvo siūloma atstatyti monarchiją, siūloma taip pat išpa- nų provincijoms duoti plačias kultūrinės autonomijos teises.

Šita Franco režimo evoliucija sekama su dideliu susidomėjimu. Tiesa, baidomasi, ar kultūrinės autonomijos atskiras provincijas nesugrąžins pasiklausyti politinės nepra- klausomybės ir ar nesuskaldys Ispanijos valstybės. Iš kitos pusės teigiama, kad to pavojaus nėra, nes visiems ispanams labai aišku, jog valstybinio vienigumo reikalauja tų visų Ispanijos provincijų ekonominiai bendri reikalai.

Šiaip ar taip bus toliau, bet dabar Ispanijos gyvenimas žada įstoti į kelią, kuris gali būti svarstomas ir būsimajai jungtinei Europai — jeigu tokia bus: visoms valstybėms politinių ir ūkinių interesų bendrumas bei jų derinimas, bet kiekvienai kultūrinį reikalą įvairumas, skirtingumas ir jų savarankiškumas.

ISIGYKIME SAVAS JAUNIMO STOVYKLAS

Jungtinių Amerikos Valstybių socialinėje sistemoje apsidraudimas gyvybės ir ligos atvejų yra plačiai praktikuojamas ir reikalingas. Tam tikslui ir lietuviškoji bendruomenė Amerikoje turi dvi stambias fraternalines apdraudas organizacijas ir visą eilę kitų smulkesnių. Apsidraudimas vien darbovietėje klausimo neišsprendžia, ypačiai kai darbas yra keičiamas, be to, darbovietės apdrauda dažniausiai ne- lečia šeimos narių.

Šiuo kartu mūsų specialus susidomėjimas apdraudos klausimais yra kilęs ryšium su Lietuvių R. Katalikų Susivienijimo Amerikoje paskutiniojo suvažiavimo nutarimais. Juose yra ryškiai konstatuota, kad LRKSA rūpi ne vien narių apdraudos reikalais, bet taip pat lietuvių katalikų kultūrinę veiklą.

Susivienijimas yra pasiryžęs naujai prirašytų narių pirmųjų metų mokestį skirti jaunimo stovyklų įsigijimui, lietuviškų knygų leidimui ir pagal galimybę neturtingųjų studentų šalpai. Toks LRKSA nusistatymas yra sveikintinas, nes jis tuo paryškina esant vien grynai apdraudos institucija, bet taip pat pozityvus lietuvių kultūrinės veiklos veiksmas.

Mūsų jaunimas vasaros me-

AMERIKOS AR JTO VARDU?

Washingtonas. — Jungtinių Tautų Organizacija vietoje IRO įsteigė trenitiniam bei pabėgėliams rūpintis aukštąjį kom.sariatą. Komisaras J. H. van Heuvent Goedhart pranešė Jungtinėms Tautoms, kad jo planas siems metams negali būti įvykdytas, nes nėra pinigų. Buvo JTO numatytos skirti 3 mil. dol., bet lig šiol jo žinioje yra tik 189.869 dol., kuriuos jam perdavė IRO, 122.654 sumokėjo 6 valstybės ar asmens ir 280.000 dol. pažadėjo sumokėti Br.tanija. Taigi vietoj 3 mil. tesusidaro tik pusė su viršum.

Komisaras kritikuoja, kad Amerika yra numatiusi pabėgėlių reikalams Europoje 4-300,000 dol., bet jie bus skirti per Amerikos atstovybes Austrijoje, Vokietijoje, Graikijoje, Turkijoje. Komisaras nepatenkintas, kad pinigai neina per vienas rankas ir dėl to globa nesuderinta.

MATO IR TAMSIAUSIĄ NAKTĮ

New Yorkas. — Amerikos aviacijos vadovybė pranešė, kad yra išrastas naujoviškas radaras, kuriuo galima matyti tamsiausią naktį ar migloje tiek judančius, tiek stovinčius daiktus. Lakūnas gali nesunkiai išskirti iš viršaus aerodrome net atskirus žmones. Naujas išradimas pavadintas "Taxi radar". Prie jo buvo dirbta šešeri metai.

Tautinė Tulpių Draugija savo karalienę išrinko Meryl Anderson, kuri čia olandiškas medines kurpes prisipila tulpių gumbų. Šiems metams Ryndam laivu iš Olandijos į JAV buvo atvežta 250 milijonų tulpių gumbelių.

Marlborough COAL CO.

Aprūpina

Mobilgas,
Mobilheat,
Mobilkerosene.

Telefonai:

372-1460.

STACY ADAMS CO.

Gaminami

VYRISKI BATAI

pagal užsakymą

Brockton, Mass.

HOYT DRUG CO.

RUSSELL B. HOYT,

reikalų vedėjas

14 Pleasant St.

Tel. 528,

Newburyport, Mass.

CHASE & LUNT, INC.

Draudimas,
Nekilnojamo turto
pirkimas-pardavimas,
Pardavimas iš
varžytinių

LEON N. PALMER,
Viceprezidentas ir
įždininkas.

40 PLEASANT ST.,
Tel. 163,
Newburyport, Mass.

OLD COLONY GAS CO.

Gazas yra pati geriausia
degamoji medžiaga

BRAINTREE, MASS.

CORNISH & CO., INC.

DRAUDIMO AGENTŪRA,
gyvuojanti nuo 1867 m.
SKAMBINTI 8-3218

Prezidentas EDSON S. COWEN, viceprezidentas CHARLES D. PHELAN, įždininkas D. CHESTER MACKINNON

888 PURCHASE ST.,
NEW BEDFORD.

North Abington Co-operative Bank

PARDUODAMI ŠERAI SERIJOMIS,
TEIKIAMOS MORGICIAUS PASKOLOS

175 NORTH AVENUE
NORTH ABINGTON, MASS.

Lawrence Co-operative Bank

Tel. 2-5233

21 Lawrence St., Lawrence, Mass.

SISTEMINGO TAUPYMO CENTRAS

Cia įnešti Jūsų doleriai yra vieni geriausių Jūsų draugų.
Bankas yra Federal Home Loan Bank System narys.

JAU PRADEJOME RUDENS TAUPYMĄ!

DAR ŠIANDIEN PRADEK TAUPYTI
ATEINANČIEMS METAMS.

Šioje įstaigoje sutaupytaisiais pinigais galėsi apmokėti
įvairius taksus, įsigyti rudenį drabužius, degalą ir kt.

Gali pradėti kad ir mažiausia suma,
nuo 50 c. ir daugiau per savaitę

ESSEX SAVINGS BANK

Ateit. Fed. Vyr. Valdyba

DARBININKAS

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

BY FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES

Domestic yearly	\$5.00	Amerikijoje metams	\$5.00
Brooklyn, N. Y.	\$5.50	Brooklyn, N. Y.	\$5.50
Half year	\$3.00	Pusei metų	\$3.00
Foreign	\$5.50	Užsienyje	\$5.50

Stralpsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti stralpsniai saugomi ir gražinami tikrai autoriams prašant. Pavarde pasirašyti stralpsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

KUR, AMERIKA?

AMERIKOS LEGIONAS, kai Eisenhower'is prašė apie pavergtų kraštų laisvinimą iš bolševikų jungo, kėlė jam ovacijas. Rodės, kad jo ovacijoms prasižvėrė Amerikos širdies protestas prieš vergiją, sąžinės reikalavimas duoti laisvę kitam kaip ir sau pačiam.

Kitaip nukalbėjo oficialūs JAV politikos pareigūnai, Achesonas, valstybės sekretorius, įspėjo nepasiduoti nekantrumui ir neišmintingumui, kuris siūlo laisvinti tautas jėga. Sen. Connally, senato užsienių komisijos pirmininkas, už jį aiškiau ir daugiau pasakė. Atmetė siūlymą, kad "mes vykume į rusų satelitus ir ten laisvintume tautas ginklu... Tačiau mes labai džiaugtumės, jei rytų Europos tautos panorėtų išpažinti demokratijos ir parlamentinio valdymo principus... Bet kai kurios jų, gal būt, visai nenori būti išlaisvintos, ir ne mūsų reikalas tai daryti. Mes nesušiame ten savo sūnų ir neileisime jų žudyti tam, kad šitos tautos būtų išlaisvintos nuo rusiškų valdovų."

Achesonas buvo stengsis, visus laisvinimo siūlus suslėpti į kamuolį, senatorius juos vėl išvyniojo; išvyniojo taip, kad kalbos apie išlaisvinimą baigėsi antausiu pavergtiesiems, nes ar gal'ma labiau įžeisti baltus, kaip tvirtinant, jog jis, gal būt, nenori laisvės...

Savo pažiūrom į pavergtuosius Connally nusikėlė atgal į Jaltos laikų politiką, kurią ne vienas amerikietis aiškina galėjus kilti tik dėl to, kad prezidentas Rooseveltas buvo jau nesveikas.

Prisiminus Amerikos Legiono nuotakas ir dabar senatoriaus samprotavimus (kurie ir Stalinui būtų priimtini), kyla klausimas: ar tikroji Amerika reikiama Amerikos Legiono aplodismentuose ar atsakingo senatoriaus pareiškimuose?

— Dar kitas pavyzdys. — Įtakingoji spauda, senatoriai, kandidatai ir kt. viešosios opinijos reikėjai iškalbingai skelbė, kad senato benjaminas, jauniausias senatorius, McCarthy esąs fašistas, reakcionierius, beveik žmogėdra. Siūlė išmesti jį iš senato.

Tačiau rugsėjo 9 d. Wisconsin demokratija sudė'o McCarthy balsų daugiau nei visiem kitiems kandidatams drauge. Katalikų laikraštis "Tablet" sako, kad Wisconsinas atliko istorinį žingsnį, stodamas už McCarthy, kuris paskelbė kovą komunistams, įsitrausimui ir valdžiai. Žmonės žinojo — teta laikraštis — kad jis pirštu parodė tikrąją priežastį, kodėl prarasta Kinija; kodėl tautos buvo išduotos komunistui; kodėl Korėja ištiko chaosą. Jie žinojo apie Achesono bičiuliavimą su Hissu ir daug ką kita. Ir dėl to jie stojė už McCarthy. Ir daugelis kitų laikraščių pasisakymų už jį aiškina kaip demokratijos pasisakymą už kovą prieš komunizmą. Visuomenė nesitenkina pusiau priemonėmis, bet reikalauja pagrindinio išsivalymo nuo komunizmo.

Tai gi vėl: ar tie, kurie kovotąją prieš komunizmą stengėsi diskriminuoti, ar tie, kurie jį parėmė, yra tikroji demokratine Amerika?

Prieš atsakant į tai, prisimintina ir tai, kad Jaltos politikos patarėjas buvo didesnis Sovietų Sąjungos negu Amerikos bičiulis, o kovoje prieš McCarthy nustatinėjo liniją ir šūkius slapta ne kas kitas kaip komunistų partija.

ALBERTAS SPRŪDŽAS

EŽERO DŽIAUGSMAS

Gera, kad esi grynas, kaip saulė, kaip paukštis, — galvojo vaikas ir nepastebėjo, kaip gurgžtelėjo durys, ir tarp jų pasirodė šeimininkė.

— Labas rytas! — ji garbiai susuko ir kalbėjo su jais taip, lyg jie būtų seni pažįstami ar giminės. — Ar jau primiegojot? Mažajam čia, va šilto pieno. Tik ką pamilžau karves, — ir ji pastatė puodelį ratuose, kurie buvo pavažiuoti pastogėn, ir pridūrė, kad pusryčiai būsią vėliau, nes ji esanti viena moteriška visuose namuose ir visko vienu laiku negalinti paspėti. Jeigu jie nori, gali keltis kad ir tuoi. Vyrai jau susirinkę ir nešą daiktus į pirtį, kur — jie maną — kalvei būsianti pati geriausia vieta, kol pastatysią naują. Ir pastatysią greit, nes pagal kitus ir meškos pataikandos dirbti, jei tik yra sutarimas. Jaunasis kalvelis tegu gerias pieną tuoju, nes šiltas pienas garščiau- siąs esąs, kai tik ką iš miego.

Jie padėjo ir atsikėlė. Viktoras išgėrė pieną. Kai atitraukė lūpas nuo puodelio, ant jų buvo balti ūseliai, kurie kuteno pasilsėjusią odą. Jis juos nusilaušė marškinų rankovė ir jau buvo pasiruošęs į darbą stoti.

Kieme, kai jie išėjo, jau buvo susirinkę bemaž visi tie, kuriuos vakar čia paliko. Žilaisai vyras paklausė Viktorą, ar jam nesopą rankos nuo vakarykščio nešimo. Ir kai vaikas jam atsakė, jog jo rankos esančios pratusios kūjį kilnoti, jis vėl patvirtino, kad jaunasis kalvelis esąs narsus vyras ir užaugsis stiprus kaip tėvas.

Andrius jau liepęs išnešti kalvio daiktus iš pastogynės kieman. Kol dar būsią pusryčiai, jie gali daiktus nešėti į naują kalvę. Tegu berniukas pamatysiąs ir ežerą rytą mirgantį.

Dabar tik Viktoras atsiminė, kad buvo jau ir pamiršęs savo vakarykštį pažadą nulėkti eže-

Prie pirmųjų didžiausių strastinių darbų, kurie šiandien pravedami satelitų kraštuose, priklauso Juodosios jūros-Dunojaus kanalo Rumunijoje, kuris sutrumpintų 1/5 vandens kelią. Šiame kanale yra numatomi du uostai, didesni negu Juodosios jūros uostas Konstancija, kuris tuo tarpu yra naudojamas rumunų prekių eksportui į Sovietus ir tik darbams užsibaigus vėrs karo uostu. Galutinis tikslas statymo kanalo yra sujungti svarbiausią rumunų pramonės plieno centrą Rechičs su Juodąja jūra. Tuo pačiu kanalas vėrs rumunų surusinio įrankiu.

Pirmieji minėtojo projekto statybos darbai prasidėjo 1949 metų pabaigoje, ir tikimasi užbaigti iki 1955 m. Dalis darbininkų tariai "savanoriai", didesnėji dalis "prievartos darbininkai", kurie laikomi stovyklose. Daugumą "savanorių" sudaro buvę vietiniai ūkininkai, kuriems buvo "pasūlyta" dirbti kanalo darbus. Kita dalis, suviliota pažadėtu aukštu uždarbiu, turėjo trumpu laiku įsitikinti, kad tai tik gražūs žodžiai. Prie trečiosios grupės priklauso "darbo brigados kariai" (darbo brigadieriai) — jauni vyrai, valdžios įtariamai esant nepalankūs valdžiai. Viena dalis priverstųjų darbininkų Jugoslavijos pasienio tremtiniai, kita, didesnėji — politiniai kaliniai. Daugybė vergų stovyklų vielm aptvertų, yra prie kanalo linijų. Ir vien tik vienoje tokioje stovykloje, prie geležinkelio linijos Bukarest-Konstancija, yra daugiau kaip 8000 politinių kalinių, gyvenančių 40 didelų barakų.

Statyba pravedama, žinoma, Sovietų metodu. Kanalas nepradedamas tik viename kanalo gale, bet vienu laiku visa numatyta linija kasama 30 m. platumo ir 15 m. gilumo vandens kelias. Ir dėl to jau šiandien darbai vyksta uostams numatytose vietose, kurie turės 70-100 m. platumo. Statyba yra ypatingai sunki, kai kurios vietos reikalauja smarkaus žemės perversymo, ir jų ten turimos "Sovietų mašinos", keistu būdu vokiečių gamybos, neįgali gerai ir greitai atlikti už-

davinį. Sovietų būdu vartojamos mašinos greitai atgyvena savo amžių ir ištisa eilė prie kanalo, anot vieno komunistų laikraščio žodžių, atrodo lyg mašinų kapinės. Nors iš darbininkų reikalaujama ilgų darbo valandų, be didelio skirtumo tarp "savanorių" ir prievartos darbininkų, darbo mokėstis yra labai žemas: 125-1250 Lei. Tuo tarpu labai didelės algos eina į rusų ekspertų kišenes. Be to, darbas yra amžinai trukdomas vis naujų planų pakeitimu, nežiūrint pradėtų statybos visoje linijoje. Nors ir sunkiai įtikimas atrodytų šis faktas, tikroji ir galutinė kanalo linija nėra dar iki šiol nustatyta.

Atlyginimas "savanorių" (atsižvelgiant į sunkų darbą) yra labai žemas. Bet dar geresnį būtinį varo valdžia su prievartos darbininkais, kurie neturi beveik jokių ryšių su savo šeimomis nuo to laiko, kai buvo išvežti į kanalo zonas. Vieną tik kartą per mėnesį leista juos aplankyti ir turi teisę gauti tik vieną pakeitą (sveikintį ne daugiau kaip 1 kg.) ir vieną laišką. Net ir čia rastos būdas išnaudoti prievartos darbininkus už gautas "malones", leidžiant tik tiems praleisti 24

valandas su savo žmona, kurie atliko savo darbo normą. Ir vis dėl to, nežiūrint, visų priemonių, nudžiūbama mažai, net ir komunistų švenčių dienomis, nes darbo meilė negimsta už geležinės uždangos. Dar męginama, grynai komunistų būdu — šnipukų pagalba, padidinti darbingumą. Neseniai praveisti suėmimai viršininkų, technikų, inžinierių, rodo, kad ne tik prievartos darbininkais valdžia yra nepatenkinta. Rumunų komunistų centro organo "Skantaia" 1952. 8. 4. pranešimu, suimti patys įymiausieji kanalo statybos viršininkai, daug inžinierių ir technikų, kuriems prikišama sabotazas, kyšių ėmimas ir pasisavinimas valdžios turto. Iš suimtųjų šeši inžinieriai nubauti rugsėjo 2 d. mirties bausme. Tarp suimtųjų yra daug komunistų "pašlymėjusių" neįtikimybę valdžios pinigų tvarkant. Šitie faktai valdžios seniai buvo žinomi ir "nepastebėti" taip ilgai, kol neatsirado reikalas su rasti "kalininkus", kurie galėtų pateisinti taip pamažu slenkantį kanalo statybos darbą. Iš tikro kaltos yra mašinos, kurių neturima užtektinai (žinoma, to komunistų spauda neprisipažins). Faktas

Į vakarinę Berlyno zoną buvo įvažiuojant Sovietų karuotės automobilis, kurio važiuojantys kareiviai aiškino, kad jie atsitiktinai į vakarietišką sektorių patekę. Sovietų karinis automobilis buvo sulaukytas, užtvėriant kelią kitais automobiliais, ir vėliau karo policijos išvartas atgal į sovietinį sektorių.

ran. Jo akys džiaugsmu nebetvėrė: kalvė buvo paežerėje! Jie kals ir girdės, kaip skalauja vilnos krantą. Laisvu laiku jis galės išlekti oran, braidyti po vandenį, plaukioti laiveliu ir net žuvis gaudyti. Ir maudytis jis galės, kiek tik širdis trokšta!

O čia bus geriausia, kaip visuose kituose soduose!

Jam atrodė, kad jie per lėtai eina. Tas pats kelias, kaip vakar, tikta atgal, tie patys vyrai juos lydi ir pakeliui prie jų prisideda tos pačios moterys ir tie patys vaikai, dar nykščiais mieguos nuo akių betindami. Jis pavydėjo didesnieiems vaikams, kad jie laisvi iš savo namų galėjo jiems priešais išlekti, o jis dar turėjo būti prie tėvo, nes kitų draugų jam dar nebuvo.

Paskui jie pasuko kažkokia šalikėle į ežero pusę. Kelias buvo dumblinas, abiem pusėm daržai. Ilgos duobės ėjo ligi pat pakrantės alksnių sienos, kur pro šakas buvo matyti ežero vandenys, giedri kaip dangus. Bet jie nėjo per alksnyną, jie dar pasuko į kairę, ėjo ilgą laiką. Pro krūmus dvėklė vėsu- ma, keli žingsniai už jų buvo ežeras, bet jie ėjo padaržem ir negalėjo jo matyti.

Pagaliau baigėsi alksnynė, ir jie pasuko dešinėn. Vėsi oro vilnis užtelėjo veidui, ir Viktorui pirmą akimirka apžiblo toks vienas akimirką apžiblo, kuris vėsiu mirgėjo. Smulkutytės vilnelės ribuliuose ežero paviršiumi ir, atmušdamos saulę, mirgėjo kaip dažyti stiklai.

Valandikę jis sustingo nuste- bęs. Dar niekad nepatirtas džiaugsmas kilnojo jo krūtinę. Bet kiti vienodai traukė tolyn, ir jam reikėjo sekti.

Čia pat pakrantėje buvo ir jų kelio tikslas: pirtis pajudusiom medžio sienom, žemu stogeliu. Lango užšaunamoji lenta buvo atitaukta, kad šviesa vidun įeitų.

Bet Viktoras nematė savo naujųjų namų. Jis buvo atsi- skyres nuo pulko ir numirdžio- tu krantu nuėjęs ligi pat van- dens. Kojų padai juto šlapias smiltis ir išmirkusius stabarus. Jis pasilenkęs pasišlapino van- deny pirštus. Jis pažengė dar žingsnį ir įbrido. Ir kita, ir dar trečią žingsnį jam reikėjo žengti pirmyn.

— Ei, tau jau mirksta skver- nai! — kažkokio vaiko balsas šaukė jam iš užpakalio. Tikrai, jis buvo per gilai įsibrėdęs. Apsigrįžo ir ėjo kraštan. Pirtis buvo didelė, ir jos

priesienis taip pat didelis. So- džiaus ūkininkai ją kūrėdavo kiekvienas iš eilės savo šešta- dienį, ir visi vienos lyties žmo- nės eidavo vanotos kurtis. Mo- terys pasiimdavo ir vaikus, o akylesnėji vaikai mokėdavo papasakoti didesniems, ką jie ten matydavo. Tai nebuvo garbinga, nes eiti kartu su bo- bo ir pirtį tikram vyriui buvo laikoma pažėnimimu.

Priesienio sienoje buvo pri- gręžta skylių ir jose prikalinė- ta kuoliukų drabužiams pasi- kabinti. Ir kai Andrius sakė, jog jie kuoliukų parūpino, jis buvo teisus. Taip pat jis buvo teisus, kad čia jiems vanduo visada būsiąs parankėj, kad jame galėsią užsinti įkaitintą geležį. Taip, žagres galėsią už- metinėti ir grūdinti tiesiog eže- re, kur vanduo galėsiąs kunku- liuoti, kiek tik jam patiksias. Ir geltonųjų smilčių čia visados būsią, į kurias galėsią grūsti geležį, kai reikiąs suvirinti.

Kalvis viską atidžiai apžiū- rėjo. Jis iš klausė, ką visi kiti kalbėjo, ir paskui sakė:

— Taip, čia bus galima įsi- taisyti. Tada visi suėjo į pirtį. Čia jiems kol kas reikiąs gy- venti šviesos nors mažoka, bet jei kalvis jos norėsiąs daugiau,

galėsią langus didesnius pra- džiūti. Taip, net stiklus galėsią sudėti, visai kaip pirkiai. Ir plautai čia esą platūs, gaila tik, kad gulėtojai tikta dviese. Na, kalvis juk dar galis nusitverti ir kokią putros virėją, jei jos neturės. O gal ateisianti kokia iš senosios vietos?

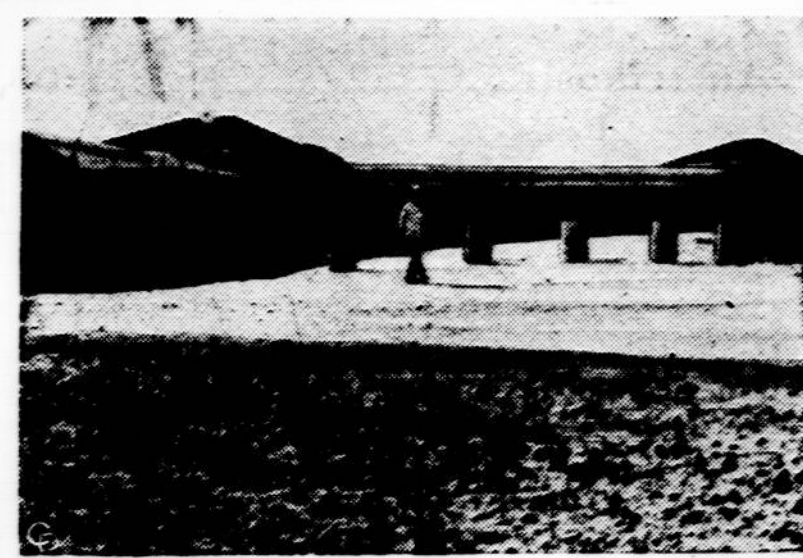
Ne, kalvis jos neturėjo. Žmo- na buvo mirusi jau seniau nei metal, o antru kartu vesti jis nebemanė.

Toliau Andrius nurodė, kad krosny galėsią tik sklandžius kepti, bet virti jau teksią ug- niavietę. Gi kad ir lauke galį kūrėti ugnį, o katilą pasika- binti ant basliukų. Taip ir jie patys dažnai darą, nors jie tu- rį tikras pirkias ir tikras kros- nias.

Ir vėl, visa iš klausės ir visa apžiūrėjęs, kalvis tarė:

— Taip, čia bus galima įsita- i. Susirinkusieji sėdėjo ant ak- menų, kuriuos sodžius buvo su- vežęs pirties pamatams. Žmo- nės skubaus darbo neturėjo, jie buvo laimingi, kad atsirado priežastis susirinkti krūvon ir gaisri laiką.

Iš pirties išėjo tie, kurie ten buvo suėję su kalviu. Jie nėjo sėstis ant akmenų, bet paliko

140 mylių greičiu į valandą praūždama, audra Ramiojo vandenyno vidury esančioj Wake saloj sunaikino visus trobesius. Pranešama, jog gali tekti iš salos iškelti visus 600 jos gyventojų.

yra, kad didžioji darbų dalis atliekama visiškai primitiviais darbo įrankiais, net ir tada, kai reikalingos būtų specialios ma- šinos. Iš dalies dėl tos priežas- ties mirtis ir liga yra dažnas

svečias vergų stovyklose, nes prievartos darbininkai varomi dirbti net 40 laips. karščio tu- dėdami — Rusija reikalauja nustatyti dieną užbaigti kana- lo statybą.

PAVERGTOJE LIETUVOJE

Įsisuko į muzėjus

Per pirmą bolševikmetį etno- grafiniuose muzėjuose buvo su- stelkė nemaža tylių mokslininkų ir netrukdomi tėsė savo darbą. Taip ir per antrą oku- paciją muzėjuose buvo gana saugu, kol vieną kartą partija apsižiūrėjo ir įsisuko. Štai spau- da ir kompartija prikiša Lietu- vos muzėjams, kad muzėjai ne- iškėlė revoliucinio judėjimo Lietuvoje, lietuvių tautos išsi- vadavimo iš kapitalistų, silp- nai nušviečiamas ryšys su ru- sų tauta ir t.t. Muzėjuose sura- do daug buržuazinių liekanų. Kompartija šaukėsi net aukš- čiausios valdžios prie ministe- rių kabinetų, kad vieną kartą sutvarkytų mūsų muzėjus. Kai jie "sutvarkys", tai ten nieko nebėliks, ką surinko mūsų mokslininkai ir tyrinėtojai, kas taip buvo mums brangu. Iš sienų ir lentynų kysos tik Sta- lino ūsai. Tada muzėjai bus tvarkoje.

"Praturtinama" kalba

Rusėjimas visur vykdomas planingai. Rusų kalba turinti dominuoti užimtuose kraštuose, naujais bolševikiniais priemonėmis ir žodžiais turi būti praturtintos gimtosios kalbos. Tam tikslui įpareigoti bolševi- kiniai "kalbininkai", kaip prof. Mordvinov, mėginti įrodyti, kad "visos tautos turi mokytis iš

turtingiausios ir pasauly kul- tūringiausios kalbos", kuria kalba Stalinas. Ir jos alfabetas esąs geriausias.

Ko mūsų krašte neįstengė padaryti Muravjovas, tai ryž- tasi padaryti bolševikai. Venc- lova "Tiesoje" rašo, kad tokie žodžiai, kaip bernas, kumetis, ponas, mišios, Kalėdos, "sudaro buržuazinį palikimą, kuris turi išnykti." Dažnai puolami lietu- viai kalbininkai, kad jie stovi nuošaliai nuo didelio kalbinio darbo. Tas spaudimas, kad lie- tuviai kalbininkai "įsitrauktų į darbą" pagal Stalino nurody- mus, vis stiprėja. Liet. Mokslo Akademijos Apžvalgos 9-me numeryje atspausdinti lietuvių mokslininkų straipsniai pa- švęsti "genialiam" Stalino vei- kalui "Marksizmas ir kalboty- ros problemos". Juos parašė J. Matulis, E. Meškauskas, J. Žiugžda ir kit.

Miškų darbams

Vokiečių spauda rašo, kad Sovietų miškų ministerijai iš- leidus reikalavimą parūpinti miškams kirsti naujų jėgų, į Uralo, Šaurinės Rusijos ir šiaurinio Sibiro sritis reikalin- gas "darbo savanorius" parū- pina MVD. Pabaltijo kraštuose transportai buvo sudaryti veik iš vieno jaunimo. Pirmieji transportai buvo pasiųsti į Ob ir Obros stovyklas. Kelionė truko apie savaitę laiko.

stovėti prie durų, bent kiek pasitraukdami į šalis, kad kal- vis galėtų atsistoti ant priesie- nio slenkstio. Taip jis ir pada- rė. Užėjusi tyla jį skatino kal- bėti, visos akys žiūrėjo į jį ir visos ausys buvo pasirusiosios tvirti kiekvieną žodį.

Ir kalvis padėjo gerie- siams žmonėms už tą meilumą, su kuriuo jie jį sutiko, žadėda- mas būti jiems taip pat geras ir padėti jiems visuose jų rei- kaluose. Jo neišvysio nebū- siančios pakankamai klusnios, nei rankos pakankamai žva- lios, kad jiems atsilygintų. To- kius gerus žmones jis sutinkąs pirmą kartą.

— Ne, ne, — susijaudinęs pertraukė Andrius, — mes ne- sam verti tų šiltų žodžių, ku- riuos tu čia mums kalbi. Mūsų sodžiui reikėjo kalvio, nes mes turim daug plūgų lopyti ir šiaip kitų daiktų kaldinti ir mes niekaip nenorim žemintis egliškiams, kurie yra daug už mus niekiesni, bet pas kuriuos jau dveji metai dzingsi kalvis. Priekalo dūžiai, kurie skamba nuo Eglių, mus į pasiutimą va- ro. Mums reikėjo kalvio, ir ga- lim tik dėkoti Dievui, kad jį su- siradom.

(bus daugiau)

Lietuvis misionierius tarp indėnų

O TU, PRAKEIKTAS PINIGE

7.

Man reikėjo nuvežti supiaustytus stuobrius. Šiaip taip radau sunkvežimį pas vieną seną protestantą, kuris, pasigalėjęs manęs, atvyko ir sukraustė stuobrius. Bet nelauktai kažkas parapijiečių užprotestavo. Girdi, jie patys sutvarkysią. Tada netekau taktinio, o medžiai pasiliko begulį.

Nutariau smulkesnes šakas sudegti. Sukroviau duobėse laužus ir pakūriau. Vos užuodę dūmus, tuoj sukūso galvas moterėlės ir pradėjo prašyti nedeginti, o joms prakurams atiduoti. Bet vėl pasibaigė tuo pačiu, — jos nepajudino nė šapelio, o man tik darbą sutrukdė.

Nustojęs kantrybės, vėl dariausi to senuko, kuris, laimei, greit susirado ir išvežė ne tik šakas, bet ir sunkiuosius stuobrius.

O maniškiai norėjo, kad aš jiems ne tik suvežčiau, bet dar ir sukapočiau ir krosnis pakurčiau.

Sugrioviau bažnyčią

Dabar liko man sugriauti bažnyčios likučius. Bet kaip? Plikomis rankomis, be įrankių, neįmanoma. Radau kaimyną, kuris tikėjosi sau šiek tiek naudos. Pradėjau tvarkyti iš vidaus: išvežėm suolus, išplėšėm duris, langus, — gal galėsim juos panaudoti naujai bažnyčiai. Ir vyskupas paskutiniame laiške rašė, kad atsar-

Kitą dieną vėl tęsiau darbą. Nustebau — viskas iš nakties dingio. Viskas išgrobstyta, išnešota. Tik malksnos dar nepajudintos, o visa kita švarutėliai nuvalyta. Vaikai žadė tarp plytų ir jas sugriovė. Perspėjau jų nekliudyti, bet — žodis sau, o jų reikalai — sau. Žiūriu po kelių dienų, — belikęs koks trečdalis, ir tai pačių blygiausių plytų.

Paklaustas niekas nežinojo, kas ir kada išnešiojo. Vieną rytą radau indėną, kuris prašė dviejų plytų. Greit paaiškėjo, kad jis bus čia svarbiausias kaltininkas, išnešiojęs visą krūvą po dvi plytas. Kaimynas buvo priverstas pasakyti tiesą, ir pasirodė, kad kaltininkas mano plytomis baptistų dvasininkui tvėrė tvorą.

Tarp latų

Išdrožiau indėnui tiesiai į akis jo vagystę. Prisipirtas prie sienos, viską prisipažino. Pasirodė, kad jis buvo neseniai grįžęs iš San Quintino kalėjimo, be galo įžulus, net drįso tvirtinti, esą man plytos nereikalingos, ir jis pasiėmęs sau...

Klausiau, jei jis tuo tik, tai kodėl jis plytas ima vidurnaktį, o ne dieną, kai visi mato?

Plytos jau kitur sumužytos, neatgausi. Prispyriau, kad jis savo darbu atsisteis už skriaudą. Pasiėmė dar likusias plytas, o ateiti darban — pamiršo. Iš akių — ir iš atminties.

Kun. R. Klumbis su indėnų vaikais.

giai sugriautume ir panaudotume nors plytas naujam šventoriui tvirti.

Sunkiausia buvo atsikrinti, iš ko pasiskolinti įrankį, nes reikėjo kas vakaras juos grąžinti. Suradau ir kopėčias ir palipau ant stogo. Reikėmės man visai nerūpėjo. Tuoj stvėriausi darbo ir pradėjau plėsti malksnas (gontus). Kur buvusios nebuvo moterų, tuoj pradėjo prašyti, kad duotūčiau jom malksnų. Aš savo ruožtu sakiau: padėkite sugriauti, — gausite! Pradėjau malksnas dėti gražiom krūvelėm ir jas dalyti kiekvienam taktininkui.

Darbas padaro meistrę, ir aš įsigijau daug patyrimo. Išardžius sąsparas ir žėglus, atsirado ir vyriausias indėnų "čyfas" su smalsuolių grupe. Jį atviliojo statybinė medžiaga, nes per 50 metų sienos gerai išsilaukė.

Paėmiau dalį ir įsitikinau, kad sienom išgrauti nereikės šauktis šventųjų, o nuo žemės atkrinti pats atsakiau. Kai reikėjo vieno smūgio paskutiniam patempimui, beregint atsirado savanoris. Per kelias valandas buvo sugriauta visa, kas buvo likę nuo žemės drebėjimo.

Sutvarkiau statybą tinkamą medžiagą, atskirai sudėjau plytas ir geizgalius. Atsirado savanorių, kurie prašė lentų. Vienam davus, kiti tuoj tiesė rankas. Teko sudrausti, nes kasgi beliks statybai, jei kiekvienas sau išgaudys.

Kun. R. KLUMBIS

judinau savo indėnus. Juodu kū Holly-Rolly dvasininkai juokėsi ir džiaugėsi pasalom.

Atsirado viltis. Susaukiau savųjų susirinkimą ir aiškiai išdėčiau mūsų būklę. Prikalbėjau pasirašyti prašymą pa-

čiam Prezidentui, nes ta žemė Pranciškaus Potencijaus juk seniai buvo bažnyčiai užrašyta, ji ir turi indėnams likti.

Atstojai didysis vadai Alberto Potencio ir pusę valandos kalbėjo indėniškai, ragindamas mano prašymą patenkinti. Visais balsais nutarė priimti mano pasiūlymą ir pasirašyti. Vadas kalbėjo, kad tik Katalikų Bažnyčia gina jų teises ir juos nesavanaudšiai globoja.

Greitai iš Washingtono atėjo atsakymas, paties sekretoriaus Juliaus Krug pasirašytas — ni-

sijai paskirta 2 ha žemės ad indefinitum tempus — neribotam laikui!

Mes laimėjome!

Kai lietuvis lietuviai ištėsia ranką

Valdžia sklypą įvertino 13,500 dol., tuo tarpu jo rinkos kaina buvo 200,000 dol. Tačiau valdžia uždraudė jo nors mažiausią dalį parduoti. Nors šitaip supinginus tą žemę, būtų didžiausia nauda, — savaime išsispresytų visi piniginiai sunkumai. (bus daugiau)

Eik šen, tave pabučiuosiu

Lietuvių gyvenimo vaizdai po 1863 m.

Dr. J. JANUSKEVIČIUS

Man, gimusiam 1862 m., teko pergyventi jau tris Lietuvos istorijos periodus. Kad 1863 ir 1864 metais dar buvo matyti sukilimo padariniai, netenka abejoti. Man pačiam paliko atmintį vadinamieji "metėžninkai", — taip rusai vadino sukilėlius, — kurie būdavo varomi į Kauną, kad ten, išgirdę karo komendanto sprendimą, atliktų tolimesnę kelionę į Sibirą.

Kadangi rusai tuomet neturėjo pakankamai valdininkų, Kaune teismo tardytojo vietą užėmė baigos universitetą ūkininko sūnus Motiejus Valiulis, oficialiuose dokumentuose vadinamas Vahl. Tai patvirtina atitinkamų valdininkų trūkumą, nes ar valdžia galėjo nežinoti, kad lietuviai nesimėg griežtų priemonių prieš savo brolius?

Neilgai teko Valiuliui eiti tardytojo pareigas. Vyriausybė patyrus, kad jo tardymo būdas per švelnus, jam teko atsiseikinti su ta svarbia vieta. Kaip su "metėžninkais" buvo elgiama, teko man pačiam matyti. Varydavo juos pėsčius, rankos buvo užpakalyje kietai surištos, galva kartais iki pusės nuskusta.

Likvidavę vyskupo Valančiaus įkurtas mokyklas, rusai įkūrė liaudies mokyklas — narodnoje učylišče. Šiose mokyklose apie lietuvių kalbą ne žodžio nebuvo girdėti. 1871 m. aš lankiau Linkuvos, (Šiaulių apskr., nepriklausomybės laikais ten buvo gimnazija) liaudies mokyklą ir teko motyvais iš vadovėlių rusų raidėmis. Pirmas sakiny, kaip prisimenu, buvo "Vižu iglu — matu adatą".

Vasario mėnesį, kai buvo minima baudžiavos panaikinimo sukaktis, buvome nuvesti į bažnyčią, kur po mišių mūsų mokytojas (Zdanovas) užtraukė caro himną "Bože caria chrani". Per mažai dar galvočiau, kad galėčiau suprasti, kodėl mokiniai pradėjo himno netesę. Taip mokytojų pravoslavui reikėjo nutraukti giesmę.

Paskui tačiau mokiniai išsilavinę, ne miestelyje atsirado rusofilas J. Pakalnis, kuris nei iš šio nei iš to ateidavo į klasę ir liepdavo, atsistojus ir nusigręžus į provoslavų paveikslą, kampe pakabintą, giedoti himną. Pažymėtina, kad J. Pakalnis buvo lietuvių katalikų vaikų bemokslis.

Mūsų apylinkėje buvo trijų rūšių baudžiaininkai: karpiskiai, tiškevičiskiai ir karališkiai. Mūsų kaimas (Raponiai) priklausė prie paskutiniosios rūšies. Kai buvo dalijami žemės sklypai, mano senelis buvo valitas ir, žinoma, turėjo įtakos. Todėl mūsų aštuonioms ūkininkams ir buvo paskirti didžiausi 78 dešimtinių plotai. Nuostabu, kad ne visi norėjo tokio žemės ploto: aiškino, kad dėsiąs jis tiek žemės. Kadangi žemė buvo nevienodos rūšies, visas plotas buvo išmatuotas režiatis, tad ūkininko žemė atsidūrė keliose vietose. Režiai buvo atskirti ežiomis. Į kaimo ribas įėjo ir 30 dešimčių miškas, kuris pavasario

metu dėl potvynio buvo neįėjamas. Tė miško viduryje buvo kalnelis, kuriame sukilėliai laikėsi, vėliau jis buvo pavadinamas "lenkų kalneliu." Tas miškas kažkodėl neįėjo į ūkininkams paskirtus plotus.

Tuo metu nebuvo agronomų, ir žemės ūkis buvo tvarkomas labai primityviu būdu. Keliolika metų nebuvo jokios pažangos. Tai sunku buvo ir padaryti, nes, norint vienam pakeisti užėmę apdirbimo būdą, kiti nesutikdavo. Prisimenu, buvo tokių pievos, kurias piovė trys darbininkai visą dieną, o šieno parvežė tik pusę vežimo.

Kuldavo spragilais nuo 12 val. nakties iki ryto. Tuo metu žibalo dar niekas nežinojo. Pasišviesdavo nuo išdžiovinų beržinių pliauskų atskeltais šakalėliais, kurie įdegti buvo kišmi į žibintą. Vienam baigiant degti, kitą žibintu pusėje įkišdavo šitą šakalėlį. Šitos darbus atlikdavo piemenys. Ilgainiui atsirado aliejus ir žibalas.

Rūkančiųjų jau buvo, ir jie įdegdavo savo pypkes skiltuvais. Tai buvo geležies galas, kurį vyras dauždavo į titnagą, laikydamas prie jos sausą kempinę. Ji nuo kibirkšties užsidegdavo, o nuo jos uždegdavo ir tabaką pypkėje.

Raguočiai, kiaulės ir žąsys buvogamomi bendroje ganykloje. Piemenų tarpe buvo vienas viršininkas, kuris paskirdavo vienus prie galvijų, kitus prie kiaulių, trečius prie žąsų. Galvijai buvo varomi vos švintant į ganyklą. Kiaulės varydavo apie pusryčius. Piemenys šaukdavo: "Ei, kiaulės varykite, mažų paršų nepalikite, ei!"

Stambūs ūkininkai pildavo javus dalgiais, smulkieji — piautuvais. Šiandien senieji lietuviai pasigenda dainų. Tada darbininkai po sunkių dienų darbų grįždavo susibūrę, vyrai ir mergaitės atskirai. Jie paleisdavo savo skardžius balsus. Ir jų daina buvo toli toli girdėti. Išsiskirsčius į vienkienes, laukę dainos nutilo. Jų trūkumą mokė atjausti tas, kas jas girdėjo.

Namai buvo statomi dviem galais. Viename buvo gryčia, kur virė visos dienos gyvenimas, o antrame — seklyčia, dažniausiai susidedanti iš trijų kambarių. Ten buvo svetainė svečiams ir šeimininkų bei jų šeimos megamieji. Gryčioje ant sienos, arti valgomosios stalo, kabėjo kryžius. Šia proga negaliu pamiršti vieno charakteringo įvykio. Mano senelis draugavo su medžioklės mėgėju grafu Fel. Karpiu. Lančikdamas senelį, jis ateidavo pirma į gryčią, kur užkūpęs ant suolo, pabučiuodavo kryžių, o paskui lenkiškai sušukdavo: — Juozai, eik šen, dabar aš tave pabučiuosiu. Grafas Felicijonas Karpis buvo pirmas, kuris dar prieš caro baudžiavos panaikinimą buvo iš baudžiavos atleisęs visą baudžiaininkų būrį.

Lauke nuo gatvės pusės buvo mergaičių darželis, kurio kampe stovėjo aukštasis kryžius. To-

kių kryžių dažnai buvo matyti prie kelio, kryžkelės arba tose vietose, kurios primindavo kokią nors svarbų istorinį įvykį.

Dar likusių vienuolynų broliškai važinėdavo po kaimą, rinkdami aukas. Mūsų krašte juos vadindavo "klaistoriais" iš lenkiško "kloster" (vienuolynas). Ar netenka stebėtis, kad paaukotus avinėlius, broliuko paglostytas, tuoj sekdamas jo vežimą.

Ne be pagrindo Lietuva buvo vadinama šventa. Taip buvo skelbiama ir lenkų literatūroje. Visą adventą ir gavėnią ne tik žmonės, bet ir septynerių metų vaikai nevalgėdavo nei mėsos nei pieneško maisto. Net sekmadieniais nedarydavo išimties, nors to nereikėjo.

Esant perlgai sausrai, ar per ilgai lyjant, visas kaimas susirinkdavo arba pas vieną ūkininką arba prie kryžiaus vieškelėje ir vaikščiodavo stacijas.

Uždraudus spaudą, 1865 m. mano tėvas ir kiti atlikdavo arkliais tolimą kelionę pas vysk. M. Valančių ir pargabendavo maišus knygių, kurias paskleisdavo po kraštą.

Lietuviai kitataučių tarpe

Pereitą sekmadienį, rugsėjo 7 d., Gwynn Oak Park vasaros sezonui uždaryti buvo didelis tautų festivalis. Jame aktyviai pasireikšti lietuviams labai daug pastangų padėjo Lietuvos Melodijos Valandos vedėjas Albertas Juškevičius ir Baltimore'je plačiai žinoma "Dainos" draugija. Lietuvių programoje buvo: "Dainos" draugijos choras, vadovaujamas Lilijos Bekeršienės, akompanuojant Helen Bush, padainavo "Dainelės pinsiu" — Bačiulis, "Anksti rytą" — Strolis ir "Gaspardinė ant Sekminių" — Bekeršienės. Solistas tenoras Klementas Andreikus padainavo "Kur bakūžė samanota" — Šimkaus, Tautinių šokių mėgėjai, kaip K. Laskauskas, G. Čaplikaitė, J. Velionaitė, O. Majauskienė ir V. Vieraitytė padainavo "Lenciugėlį", o N. Bogutaitė ir R. Lendzaitė — "Nori miego".

Be to, festivalio svetimtaučiai buvo supažindinti su lietuviškais valgiais ir gėrimais, kurių pagaminimą "Dainos" draugijos narės ir Alb. Juškevičius. Festivalis tęsėsi iki vidurnakčio. Buvo įdomus. Lietuvių tautiniai šokiai kitataučiam patiko ir po festivalio buvo du kartą perduoti dar per televiziją.

Pradedami nauji darbo metai

Šv. Alfonso parapija, vadovaujama klebono prel. L. Mendelio, pradeda savo naujuosius veikimo metus. Tikimasi, kad nauji darbo metai bus gana našūs, nes parapija turi šiemet bene pajėgiausių kunigų sąstatą. Be neišsenkančios energijos ir vis naujų užsimojimų kupino klebono prel. L. Mendelio, dar parapijoje dirba

BAŽNYČIA IR PASAULIS

• **Astronomai pas popiežių, bet ne visi...** Romoje įvyko tarptautinis astronomų kongresas, kuriame dalyvavo 400 atstovų iš 35 kraštų. Iš už geležinės sienos buvo atvykę Sovietų Rusijos, Lenkijos, Čekoslovakijos ir Rumunijos atstovai. Marijos Gimimo šventėje, rugsėjo 8 d., popiežius Pijus XII mokslininkus priėmė savo vasaros rezidencijoje. Jis kalbėjo astronomams apie visatos paslaptis, kurios skelbia nuo mūsų akių pasislėpusį pasaulio kūrėją. Audiencijoje dalyvavo ir Lenkijos atstovė — astrofizikė Wilhelmina Iwanowska, profesoraujanti Koperniko universitete Torne, Lenkijoje. Rusas, čekas ir rumunas žadėjo taip pat būti audiencijoje, bet visi trys "pavėlavo." Tačiau ir jie prisijungė tuojau prie ekskursijos, kurį apžiūrėjo Vatikano observatoriją.

• **Viešpaties kėlio tiesės.** Tik paskutiniu laiku gauta žinia, kad dar vasario mėn. Kinijoje komunistų buvo nukankintas vysk. Francis X. Ford, brooklynietis, misionierius, priklauses Maryknoll kongregacijai. Kinijoje jis išgyveno 34 metus. Tik atvykęs, dar jaunas kunigas, jis meldėsi: "Viešpatie, duok man būti Tavo karališko kėlio tiesėje kūrį žemėje." Jis ir sulaukė kankinio vainiko, bet jo mirtis JAV buvo skaudžiai pajauta ne vien tik katalikų. Dauguma ir nekatalikiškų laikraščių išreiškė pasipiktinimą ir protestą dėl žiaurios komunistų elgesio. Rugsėjo 9 d. Maryknoll kongregacijos centre (Maryknoll, N. Y.) buvo atlaikytos gedulingos pamokos, kuriose dalyvavo kardinalas Spellmanas ir dar 10 vyskupų.

• **Vatikanas ambasadoriaus nesistų.** Demokratų partijos kandidatas į prezidentus Adlai Stevensonas, rugsėjo 15 d.

kalbėdamas Springfield, Ill., pareiškė, kad jis, išrinktas prezidentu, JAV ambasadoriaus prie šv. Sosto nesistų. Šis pareiškimas rodo, kad JAV politikai su katalikų balsais nesiskaito, nors gerai organizuoti šio krašto katalikai, kurie sudaro daugiau 25 milijonų, galėtų daug lemti kandidatų varžytynėse dėl prezidento vietos.

• **Katalikų vaikų skaičius** konfesinėse mokyklose nuolat auga. Per paskutinius trejus metus vaikų, lankančių JAV katalikiškas mokyklas, padidėjo 15 procentų. Dabar jau 46 proc. katalikų vaikų lanko savas konfesinės, o ne viešąsias mokyklas.

• **Šv. Rašto paroda.** Švento Rašto Savaitės proga Vašingtone, Kongreso bibliotekoje, rugsėjo pabaigoje, atidaroma paroda, kurioje bus išstatytas šv. Raštas, dar ranka rašytas Vokietijoje, Mainze, prieš atspausdinant pirmąją Gutenbergio Bibliją. Parodos metu tas vertingas šv. Rašto egzempliorius apdraustas 300,000 dolerių sumai.

• **1200 metų sukaktis.** 1954 metais sueina 1200 metų, kai mirė Vokietijos krikštytojas ir apaštalas sv. Bonifacas, palaidotas Fuldoje. Vokiečiai katalikai ruošiasi tą sukaktį iškilmingai minėti. Prie šv. Bonifaco kapo Fuldoje bus sukvietas milžiniškas katalikų kongresas.

• **Kova su nepadoriais rūbais.** New Orleans, yra susikūrusi draugija, remianti vietos vysk. Joseph F. Rummel, kurios uždavinys įkalbėti jaunas mergaites ir moteris, kad jos krautuose reikalaujant tik padorių rūbų. Tuomet ir šiuokios ims padoresnius rūbus siūti.

BALTIMORE, MD.

Lietuvių mokykla

Pereitą savaitę, kaip ir visos kitos, pradėjo mokymosi darbą šv. Alfonso parapijos mokykla. Seselės Kazimierietės, šios mokyklos mokytojos, susilaukė gražaus būrio mokinių, iš viso 244, iš kurių 124 berniukai ir 120 mergytės. Iš šio skaičiaus vakų darželyje yra 31 mokiniukas. Naujakurių vaikų yra 96.

Idomu, kaip atrodo mokyklos vaikų tėvai tautybės atžvilgiu: 144 (72 mergaičių ir 72 berniukų) vaikų tėvai abu tėvai yra lietuviai; 31 mokinio tik vienas iš tėvų yra lietuvis ir 69 mokinių abu tėvai yra lietuviai.

Mokyklos išlaikymas daug rūpesčių uždeda ant kun. prel. L. Mendelio pečių. Dėlio kun. Prelatas iš eilės du sekmadienius prašė parenti mokyklą savo aukomis, nes išlaikymas siekia arti dešimties tūkstančių. Be abejo, tai yra svarbi lietuvių pareiga.

Kazys Dulys

Šv. Alfonso parapijos bažnyčioje dirbęs kurį laiką jį eitų pareigų pasitraukia rugsėjo mėnesio antroje pusėje.

Kursai vėl pradedami

Anglų kalbos ir pilietybės kursai suaugusiems užsieniečiams vėl pradedami. Pamokos vyks vakarais nuo 7:30 iki 9:30 pirmadieniais, trečiadieniais ir ketvirtadieniais. Kursų vieta Poe Evening School Fayette ir Grene gatvių kampe. Mokslas nemokamas. Klasė pasirenkama laisvai pagal pajėgumą nustatytam kursui eiti. Registruotis reikia minėtomis dienomis šią savaitę. Esant rimtai priežastim, iš kursų galima ištolti ir mokslo metų eigoje.

Mūsų mirusieji

Šiomis dienomis į amžinybę iškeliavo du mūsų parapijiečiai: Magdalena Siaurusaitienė ir A. Karpavičius.

Svečiai

Iš Kanados buvo atvykęs kun. A. Vilkaitis ir savo mirusiųs giminaits M. Siaurusaitienės laidotuves. Arti poros savaitę iš šv. Alfonso bažnyčioje talkininkavo misionierius Tėvas J. Walsh. Jis pavadavo į rekolekcijas išvykstančius parapijos kunigus. Kun. prel. L. Mendelis 7 rugsėjo bažnyčioje paskelbė, kad į šv. Alfonso bažnyčią pagalbinku atvyko kun. P. Dambrauskas, jau anksčiau čia dirbęs.

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ

KUN. KAZIMIERAS SKRIPKUS

Gyvenimas ir darbai

Vyt. Radzius Chicagoje ateitininkų susirinkime išrinktas "Draugo" "Ateitininkų skyriaus" redaktorium.

Antanas Sužiedėlis šiuo metu gydomas namuose. Jo sveikata gerėja. Prieš porą savaičių ji aplankė Brooklyno ateitininkų būrelis. Tą patį vakarą visi nuvažiavo į Bostoną, kur dalyvavo studentų ateitininkų susirinkime.

Algis Vedeckas, studijavęs inžineriją Chicagoje, gyvenęs Brooklyne, prieš porą savaičių buvo pašauktas į kariuomenę. Jo artimieji draugai surengė jam jaukias išleistas. Al. Vedeckas per vasarą aktyviai jungėsi į ateitininkų veiklą.

LEWISTON. ME.

Nauja lietuviška šeima

Rugpjūčio 23 d. šv. Patričiaus bažnyčioje, Lewiston, Me., susituokė Edvardas Wariakojis su Valerija Varneckaite. Iškilmingas šv. Mišias atliko Tėvas Juv. Liauba, OFM. Jaunieji ir visi jungtinių liudininkai šv. mišių metu priėmė šv. komunią. Sutuoktųjų iškilnėse dalyvavo daug vietos lietuvių ir svečių iš tolimųjų vietovių: Rockfordo, Ill., Clevelando, Ohio, Brooklyno, N. Y. ir kt. Jaunos jungtinių banketas įvyko šv. Baltramiejaus dr. jos auditorijoje. Jaunvedys yra kilęs iš Rockfordo, Ill., jaunoji iš Lewiston, Me. Kitą dieną jaunieji išvyko ilgesniai laikui povestuvinei kelionei.

Kun. K. Skripkus gimė 1869 m., rugpjūčio 30 d. Kitą dieną buvo pakrikštytas Kazimiero vardu. Krikšto tėvai buvo Zagarės klebonas kun. K. Aleksandravičius ir Ona Žlabienė. Skaityti išmokino motina. Būdamas 8-rių metų, pradėjo lankyti Zagarės pradžios mokyklą, kurią baigęs įstojo į Rygos gimnaziją. Čia gavęs šešių klasių pažymėjimą, išvažiavo į Kauno Kunigų Seminariją. Ją baigęs ir gavo kunigystės šventimus 1892 m. rugpjūčio 31 d.

Išbuvęs Lietuvoje 12 metų kunigu, 1904 m. atvažiavo į Ameriką. Apsistojo Westville,

Išbuvęs Lietuvoje 12 metų 1919 m. išvažiavo į Binghamton, N. Y., kur klebonavo beveik iki savo aukso kunigystės jubiliejaus. Sulaukęs gilių senatvės nuo tų pareigų atsisakė.

Šiomet kun. K. Skripkus švenčia 60 metų kunigystės jubiliejų. Sv. Kotrynos bažnyčioje, Binghamtone, atliko iškilmingas šv. mišias, o vakare jo garbei įvyko banketas, kuriame dalyvavo per 50 kunigų.

Kun. Kazimieras, nors jau 74 metų, tačiau džiaugiasi gerai sveikata, dažnai padėdamas vietos parapijoms dvasiniame patarnavime.

Iš kairės: kun. J. V. Skripkus, pranciškietis sesuo Antana, jubilato pusseserė ir jubilatas kun. Kazimieras Skripkus.

Ill. ir 11 metų ėjo klebono pareigas. Pastatė parapijinę mokyklą ir pakvietė lietuviškas seses (Nazaretas). 1915 m. persikėlė į Detroit, Mich. ir čia pastatė šv. Jurgio bažnyčią ir mokyklą, pasikviesdamas mokytojai seses Nazaretas.

Prisiminimai iš 1904-1914 m.

Kun. K. Skripkui atvykus klebonu į mano gimtąjį miestelį, Westville, Ill., aš tada buvau tik šešerių metų. Vienas iš domesnių atsiminimų tai "kalėdojimas." Sustoję gatvėje,

klausydavomės skambučio, iš kurio spręsdavome, kaip toli klebonas ir jo visi palydovai. Įeidami į namus, garsiai giedodavo. Kunigas Kazimieras turėjo gražų ir galingą balsą, būdavo malonu klausytis. Suklausius palaimindavo, duodamas pabučiuoti kryžius.

Po to, vaikučius paklausdavo poterių, kas nemažai įvairdavo baimės. Namuose būdavo padaroma didelė švara, viską gražiai paruošiant. Valandėlę klebonas pasikalbėjęs su namiškiais ir apdovanojęs visus šventais paveikslėliais bei kitomis dovanomis, keliaudavo toliau.

Neturėjome parapijinės mokyklos. Susirūpinęs religinių vaikučių auklėjimu, kun. K. Skripkus pakvietė visiems gerai pažįstamą "Juozelį", rodos, buvusį jau net klieriką, vesti parapijinę mokyklą. Visi buvo mokomi bažnyčios rūsyje. Buvo laikai, kada Juozelis sėdėdavo užkeltomis ant stalo kojomis. Vienok išmokome lietuviškai poteriauti, skaityti ir rašyti, be to, bažnytinės giesmės giedoti ir gražiai pasirodyti scenoje su vaidinimais. Pats klebonas skatino, nes buvo didelis meno ir grožio mylėtojas.

Pagaliau sulaukėme naujos mokyklos ir seselių mokytojų. "Na, vaikai, dabar užtraukisime" — kalbėjo klebonas, pradedamas:

Dieve, vargingąją ir nelaimingąją
Lietuvą gink;
Vargę apsnūdusią,
Vėlav atbudusią
Lietuvą gink...

Klebonui patikdavo ir "A-nykščių šilėlis," kuris jam primindavo gražiuosius miškus, paukščius, grybus! Arba vėl: "Nemūnėli, vandenėli, Lietuvos grožybė..."

Seselės mokytojos buvo tikros patriotės ir sumaniai tikėdavo įkvėpti mums tautos

meilę, nors dauguma mūsų buvome Amerikoje gimę. Turėjome "Angelių Sargų" draugiję, kuri gyvai veikė. Klebonas dalyvaudavo susirinkimuose ir valdybos posėdžiuose bei rinkimuose.

Vieną gegužės mėnesio sekmdienį klebonas paskelbė nepaprastą moterų susirinkimą. Tikslas nepaaiškino, tik prašė, kad visos moterys susirinktų. Tą vakarą bažnyčia buvo pilna moterų. Klebonas susirinkusias išbarė, kad į susirinkimą ateiti turėdies laiko, o į pamaldas, tai ne.

Klebonas pakvietė gabų vargonininką, kad bažnytinis giedojimas būtų gražus ir kad būtų tas kas veda jaunimo veiklą.

Kai sumaniau stoti į vienuolyną, kun. K. Skripkus mane palydėjo į Chicago pas seselę Nazaretę, lenkę, nes tada apie lietuvių sešelių vienuolyną mažai tebuvo žinoma. Prieš porą metų, jis aplankė mus šv. Pranciškaus vienuolyną, Pittsburg, kur jo giminaitis, kun. Juozas Skripkus kapelionauja. Šešiasdešimt metų kunigystės proga linkiu savo kilniam klebonui, kun. Kazimierui Skripkui, geros sveikatos ir gausios Dievo palaimos.

Motina M. Aloyza Jurgutytė, O.S.F.

NIEŽEJIMO ODOS

SAK-SAK OINTMENT
Nauja mostis, naujai sudaryta pagal vėliausio mokslo supratimą, stebėtinai greitai gelbsti nuo ODOS IŠBERIMO, NIEŽEJIMO, DEDERVINIŲ ir PUCKŲ, taip pat labai gelbsti nuo PILES raudonųjų gysla (hemoroidai) ir dėl niežėjimo kojų (athlete's foot). Gal bandėte visokius, tai dar išbandyk geriausius. Užtikriname pasiskmes, ar pinigų grąžinam. Kaina \$3.00.

DECKEN'S PRODUCTS
P. O. Box 666
Newark 1, N. J.

Pennsylvanijos policija su paruoštais šauti ginklais tikrina pravažiuojančius automobilius, gaudydama iš kalėjimo išsiveržusius pavojingus piktadarius. Gerai ginkluoti nusikaltėliai išsiveržė iš Lewisburg, Pa., kalėjimo ir pradėjo terorizuoti apylinkės gyventojus.

IŠ LIET. VYČIŲ SUVAŽIAVIMO

Lietuvos Vyčių 39-tasis višutinis suvažiavimas, įvykęs rugsėjo 12, 13 ir 14 dienomis Daytono, Ohio, praėjo darbingoje nuotaikoje ir lietuviškoje dvasioje.

Suvažiavimui vadovavo J. Boley—Brooklyn, J. Jatis — Chicago ir J. Matachinskas — Brooklyn, o sekretoriavo pamelės C. Jakutis — Worcester, Mass. ir P. Zakaras — Chicago.

Iš žymesnių žmonių suvažiavime dalyvavo J. E. vysk. V. Brizgys, prof. Dr. A. Damušis, prof. A. H. Rose ir kiti. Labai puikiai apie suvažiavimą rašė ir įdėjo bent po keletą nuotraukų abu Daytono dienraščiai: Journal Herald ir Dayton Daily News.

Suvažiavimo proga buvo surengtas Metropolitan Operos solisto Algirdo Brazio lietuviškų dainų ir pasaulinės muzikos koncertas. Solistui pianinu pritarė muzikas - dirigentas A. Kučiūnas.

Suvažiavimą žodžiu sveikino

ir pareiškė daug simpatijų keltiančiai Lietuvii Tautai Daytono miesto burmistas L. F. Lohrey ir vietos dekanato dekanas prelatas H. J. Ansbury. Raštu gauta sveikinimų iš visos eilės žymių šio krašto pareigūnų ir lietuviškų organizacijų bei veikėjų.

I naująją Centro Valdybą išrinkta: Al. Wesey — pirm. (Great Neck, N. Y.), vicepirmininkais: R. Boris—Detroit, Mich. ir W. Chinik — Pittsburgh, Pa. Ann Mitchell iš Elizabeth, N. J., išrinkta sekretore, gi finansų sekretore perrinkta ponja Tillie Gerulis iš Worcester, Mass. Kasininku išrinktas W. Količius, Jr., iš Pittsburgho, o izdo globejomis ponja M. Waitonis, Providence, R. I., ir panelė Helen Gudauskas — Chicago. Lietuvos Reikalų Komisijos pirmininku ir toliau paliktas kun. J. Jutkevicius, programos planavimo pirmininku kun. A. Kontautas.

L. V.

CHEKHOV PUBLISHING HOUSE

of the European Fund Inc. 387 Fourth Ave. New York 16, N.Y.

Praneša apie eilę RUSŲ KALBA išleistų KNYGŲ

A. V. Tyrkovaitė-Viliams. KELIONĖ Į LAISVĘ. Atsiminimai. 416 pusl. \$3.00. Autorė yra žinoma žurnalistė ir romanų rašytoja. Ji išaugo kukliame bajorų name Novgorodo rėdyboj. Galva buvo motina, išauklėta šešiasdešimt metų idealistų veikėjų dvasioje. Iš savo jaunystės Tyrkovaitė-Viliams 1890 m. dalyvavo išlaisvinimo slaptam judėjime, vėliau buvo konstitucinės demokratų partijos Centro Komiteto narė. Tyrkovaitės memuarai parašyti nepriklausomybės mintimis platus žmonių supratimo ir tikėjimo į liaudies teises įvairiuose keliuose kovoti už laudies teises ir laimę.

K. Kripton. LENINGRADO APGULA. Liudininko užrašai. 256 pusl. \$2.00. Autorius yra jaunas mokslininkas, pats pergyveno apgulą, o pabėgęs iš Sovietų Sąjungos ir apsigyvenęs USA, teisingai aprašė beveik tragišką pradžios karo istorijos dalį, kada Leningrado gyventojai šimtais tūkstančių didvyriškai mirėdavo.

F. I. Tiutėv. RINKINIS EILĖS. Su V. V. Tiutėvo įžanga. 221 pusl. \$2.00. Tiutėvui gyvam esant, mažai kas tinkamai įvertindavo jo kūrybą, bet tarp jų buvo Puškin, Viazemsky, Nekrasov ir Turgenov. Tiutėvo talentas buvo plačiai įvertintas tik 19 šimtmečio pabaigoje ir 20 šimtmečio. Daug Tiutėvo eilių Čaikovskis, Rachmaninov ir Gričianinov panaudojo savo muzikos kūrinuose.

E. Zamiatin. "MES". Romanas su Aleksandrovičienės įvadu. 221 pusl. \$1.75. Zamiatin pradėjo rašyti prieš 1917 m. revoliuciją. Po 1920 m. Zamiatin tapo emigrantu. Romanas "Mes" parašytas 1920 m., tačiau cenzūra jo neleidė spausdinti. 1924 m. romaną išleido Amerikos leidykla Dotton ir jis buvo išverstas į daug svetimų kalbų. "Mes" yra puikus pamfletas prieš Stalinio totalitarinį režimą.

B. Pantelimonov. PASKUTINĖ KNYGA. Apyšakos. 256 pusl. \$2.00. Miręs inžinierius Pantelimonov gimė Sibire, pragarsėjęs emigracijoje. Jo 1947 m. pirmas kūrinys "Žalias triukšmas" iškart buvo pastebėtas plačioje visuomenėje, turi puikią turiningą kalbą ir dailių gamtos aprašymą.

A. Achmatova. RINKINIS EILĖS. 262 pusl. \$2.25. Knygoje surinktos visos Achmatovičienės eilės. Jos kūrinių turi skaitytojuose daug pasisekimo.

Ivan Bunin. ARSIENIEVO GYVENIMAS. Romanas. Pirmas pilnas leidinys. 388 pusl. \$2.75. Bunin—Nobelio premijos laureatas. Šis garsus rašytojas aprašo savo vaikystės ir jaunystės dienas vietose, kur gyveno Lermontov, Turgenov ir Fet.

S. Jurasov. LIAUDIES PRIEŠAS. Romanas 197 psl. \$2.00. Autorius buvo raudonosios armijos pulkininkas, aprašo sovietų gyvenimą Rytų Vokietijoje. Jis aprašo sovietų majoro Feodorio Panino išgyvenimus, kuris, giliai nusivylęs, nutarė tapti emigrantu.

M. Bulgakov. APYŠAKŲ RINKINYS. 200 pusl. \$1.75. Autorius turi didelį satyrinį talentą, dėl kurio tapo nepageidaujamas Sovietuose.

S. Malachov. LAKONAI. Dramos veikalas. 72 pusl. \$1.00. Čia dramatiškoji formoje reiškiami sovietų žmogaus bei emigranto jaudinantieji klausimai. Veikalas statomas New Yorko Naujame Theatre.

N. V. Gogol. APYŠAKOS. Su V. Nabokovo įžanga. 272 pusl. \$2.00. Leidykla atiduoda garbę šitam garsiajam rašytojui, minint 100 metų jo mirties sukaktuves. Leidykla išsiriuko tas apysakas, iš kurių prasidėjo nauja rusų literatūra, užkariavusi pasaulį.

V. V. Nabokov. DOVANA. Romanas. 416 pusl. \$3.00. Nabokov-Syrin, rašytojas-poetas, jaunystėje su tėvais išvažiavo iš Rusijos į Europą. Gyvendamas Anglijoje, Prancūzijoje ir USA Nabokov pragarėjo kaip rusų ir anglų rašytojas. Knygoje aprašytas jaunojo poetodailininko Godunovo-Cerdyncevo klausimai, aprašant Cernyševsko gyvenimą.

G. P. Fedotov. NAUJAS MIESTAS. 384 pusl. \$2.75. Mūsų laikų kultūros istorijos, filosofijos ir literatūros referatas. Su J. Ivoskos įžanga. Miręs Fedotov buvo Saratovo Universiteto istorijos profesorius, dalyvavo SSSR pogrindžio religiniam judėjime. 1925 m. atsivėrė Paryžiuje ir tapo Teologijos Instituto profesorium. Vėliau, atvažiavęs į USA, jis tapo Teologijos Akademijos New Yorko profesorium. Jo raštai primena žinomą Herceno puikius kūrinius.

L. Leskov. SOBORIANE. Kronika. 400 psl. \$2.75. Autorius tik po mirties buvo pripažintas rusų klasiku. Jo biografijos ypatingos aplinkybės davė jam daug įdomių temų aprašant platų Rusijos gyvenimą, jos istoriją, dailę ir kalbą.

V. Aleksejev. NEMATOMA RUSIJA. 406 pusl. \$2.75. Puikioj, įdomioj knygoj aprašoma sovietų jaunomenės gyvenimas, jų pogrindžio politinės ir religinės organizacijos. Antireliginės propaganda jaunomenės tarpe dažnai pasiekdavo atbulus rezultatus.

Roman Gul. BERAŠ ŽIRGAS. Romanas, 288 pusl. \$2.00. "Patį tikriausią revoliuciją Peterburge." Piliiečių karas. Rusijos gamtos aprašymai, emigracijos metai Vokietijoje, Hitlerio kacetai, Prancūzija ir antrasis pasaulinis karas, kurį autorius pergyveno kaip Prancūzijos žemdirbys.

N. Tefli. VAIVORYKSTĖ ZEMEJE. 282 pusl. \$2.00. Netrukus po spalio perversmo tūkstančiai žmonių bėgo su autore iš Rusijos. Apyšakos iš emigracijos gyvenimo.

S. Gusev-Orenburgsky. UŽKAMPIO PARAPIJA ir kitos apysakos. 304 pusl. \$2.25. Dailiai parašytos apysakos apie rusų provincijos dvasininkus.

Nikolaj Narokov. NETIKRI DYDŽIAI. Romanas. 416 pusl. \$3.00. Romano turinys: žmogaus ir bolševistinio režimo santykių tragiškos problemos.

Mikas Zoschenko. APYŠAKOS ir PASAKYMAI. 428 pusl. \$2.75. Jumoristinės apysakos iš sovietų gyventojų kasdieninio gyvenimo.

Vladimir Veidle. VAKARŲ DIENA. 224 pusl. \$2.00. Talentingose apysakose skaitytojas susipažins su Europos architektūra, dailė ir literatūra.

"NEISLEISTAS GUMILEV". Prof. G. Struve redakcijoje. 240 pusl. \$2.25. Knygoj randasi eilė uždraustų Gumilevo kūrinių, tragedija "Užnuodinta tunija", "Linksmieji broliai", eilėraščiai ir poezijos teorijos referatas.

I. Elagin. DAILĖS SUDRAUDIMAS. Muziko atsiminimai. 436 pusl. \$3.00. Reikalavimai, kad muzika ir dailė atitiktų generalinį komunistų liniją.

M. Koriakov. DVASIOS IŠLAISVINIMAS. 312 pusl. \$2.75. Sovietų karininko idėjų kuo antireliginio auklėjimo iki gilaus tikėjimo. Nepaprastai įdomi knyga.

M. Osorgino LAISKAI APIE MAŽMENAS. 416 psl. \$3.00. Osorginas yra gerai žinomas emigracijoje. Siela jis yra artimas Cechovui. Pagrindiniai jo kūrybos dėsnių yra demokratija, tikėjimas ir rusų tautos meilė.

A. Remizovo RUŽAVUOSE SPINDULIUOSE. 416 psl. \$3.00. Rusų rašytojų tarpe autorius yra skaitomas geriausias stilistas. Rusų motėris jo apysaka yra dvasinio grožio himnas.

S. ŠVARCO ANTISEMITIZMAS SOVIETŲ SĄJUNGOJE. 272 psl. \$2.25. Autorius yra žinomas kaip didelės erudicijos politinis galvotojas. Jam gerai yra pažįstama rasinės diskriminacijos kilmė ir vystymasis totalitarinėje valstybėje, žiauriai persekiojami savo aukas.

V. Markovo UŽKIMĖ BALSAL. 416 psl. \$3.00. Knyga yra už "geležinės uždangos" esančių rusų poetų kūrinių rinkinys. Ten kiekvienas balsas diktatoriaus yra slėgiamas. Eilėraščiuose jaučiamas slaptas protestas prieš dailininkų kūrybos prievartavimą. Redaktorius yra jaunas poetas kritikas, gyvenęs laisvame pasaulyje.

Katalogus ir knygas gausite kreipdamiesi į:
A. J. Neimanis, P. O. Box 430, Flushing, L. I., N. Y.
Užsakymai vykdomi gavus knygų apmokėjimą ir 10% jų kainos persiuntimo reikalui. Pinigus reikia siųsti čekiais arba "money orderiais."

Jei knygų užsakoma daugiau kaip už \$6.00, persiuntimas nemokamas.

GRANT PARKAS, BOMAI IR "PAKLYDĘ PAUKŠČIAI"

Anadien vaikščiojau Michigano ežero pakrantėmis. Pasišaukusios žalių bangos, krantan išplauti medžių gabalai ir apsupę krūmokšniai mintis ir nuotaiką nudažė rudeniskomis spalvomis. Vaikštinėjau niūniuodamas aną šaukni A. Miškinio "Rudenį" (pacituodamas jį ir dabar, bet bijausi iš atminties, nes Poezijos Antologijoje, tik ką pakartotinai ją perves, to tikrai vykusio eilėrašcio neradau). Kai pabodo žiūrėti į begalinį vandens plotą, šviturius ir plaukiojančius laivus, pažvelgiau kiton pusėn, kur, į aukštybes išsitiesę, rymo Čikagos "downtown" dangorėžiai. Iš niekur Čikaga taip gražiai neatrodo, kaip žiūrint nuo Michigano ežero, kad ir ties Roosevelt gatve, atsiremiančią į garsų Grant Parką. Grant Parką iš spaudos, tur būt, gerai pažįsta ir "Darbininko" skaitytojai, nes čia žaliųjų vejose vasaros sezono metu vyksta didžiuliai koncertai, Čikagos miesto vadovybės dėka be pinigų prieinami visiems, kurie domisi muzika bei daina. Ak, malonu po mėlyną dangumį sėdėti kelių tūkstančių žmonių minioje ir, netoliese ežero bangoms šnarant, klausytis simfoninio orkestro išpildomų klasikų kūrinių, smuiko, solistų dainų, ar net išties operų scenų. Praėjusio sezono metu ir mūsų tautiečio Metropolitan operos solisto Al. Brazio išpildytos arijos skambėjo nuo Grant Parko didžiosios scenos. Alman, bet tą paskutinį rudenio popietį Grant Parkas buvo tylus, tik ilgos eilės suolų likę laukti ateinančio sezono ir naujų klausytojų, kurių tarpe gal rasis ir newyorkiečių, atvykusių Čikagon atostogauti. Šiaip Čikagos lietuviai Grant Parko koncertuose uoliai lankydavosi.

Čia pat Grant Parko sektoriuje, žvelgiant nuo ežero, matyti ir tų liuksusinių viešbučių rūmai, kuriuose pereitą vasarą buvo apsisotę respublikonų ir demokratų vadai, suvažinę Čikagon nominuoti kandidatų prezidento postui. Nors laikas spėjo atnešti nemažą naujų įvykių, bet ir anos dienos, kada visų JAV žmonių akys buvo nukrypusios Čikagon, dar visai netoli lietuviškos Bridgeporto kolonijos. Halsted gatvėje, kurioje tarp 31 ir 35 blokų susipietę lietuviai prekybininkai, daktarai ir pan. Daugelis žmonių stebėjosi, kodėl didieji Amerikos vyrai posėdžiauti vietą pasirinko skerdyklų pašonėje, kur oras taip mėtos pritrinkęs. Gal todėl, kad toje didžiulėje (iš lauko gan nesimpatiškai at-

(REPORTAŽAS IŠ ČIKAGOS)

rodančioje) halėje yra "air condition". O karščiai tomis dienomis šiautė kaip ir policija, apstojusi kiekvieną skersgatvį Halsted gatvėje. Na, jau Čikagoje visokie valkatos turi didžiausią laisvę, kaip ir smuklininkai, laikydami smukles atdaras ištisą parą.

Demokratų konvencijos dienomis kartą Halsted ir 12 gatvių kampe laukiau autobuso į Cicero. Gatvė riedėjo gražios liuksusinės mašinos ir šiukšlių, rodos, mažiau matyti, kaip paprastai kad esti. Tik ant karčiamos laiptų susėdę ramiausiai vienos bonkos gurkšnojau alų trys bomai. Man netoliese bestovint, prisistatė policija: — Jums Madison gatvėje (ten bomai prisilaiko) vieta, ne čia! — sušuko policininkas. Tie, nekreipdami jokio dėmesio, traukė po gurkšnį toliau. — Po penkių minučių grįšim. Jei teberasim, tai į "džėlą", — perspėjo policininkas ir nuvažiavo. Bomai nesijudino. Autobusui ilgiau neatvažiavus, pats mačiau, kaip prisistatė policija, visus tris susodino į mašiną ir nusivežė. Bomų veidai buvo visai linksni ir tikriausiai todėl, kad gaus patogiai išsimiegoti ir pavalgyti. O aš galvojau: visai kitaip būtų Čikagoje, jei policija visą laiką žiūrėtų taip tvarkos, kaip ji žiūrėjo anomis dienomis, norėdama didiesiems Amerikos ponams Čikagą parodyti švarią, gražią ir tvarkingą. Gi, žiūrėk, tik aniemis išsikirsčius, Grant Parke, kurį šime reportaže minėjau, buvo nušautas mergaitė, miesto gembierių karalius, Cicero kaimynystėje — River Side policininkas ir t.t. ir t.t.

Sėsdamas šio reportažo rašyti, galvojau jį skirti š. m. rugšėjo 7 d. Lietuvių Auditorijoj. Čikagoj įvykusiam Rašytojų Klubo susirinkimui nušvieti, kuris buvo skirtas J. Jankaus "Paklydusių Paukščių" vertinimui. J. Jankus buvo ne tik pultas, bet visai autoretingai ir gintas.

VI. Rmjs.

Dviejų metų sukaktuvės B. Pakšto orkestrui

Netruko prabėgti du metai, kai čia įsikūrė iš Daytono atvykęs Balio Pakšto orkestras. Jo gyvumas ir lietuviškos muzikos garsai visad lietuvišką jaunimą traukia prie savęs. Orkestras netik kad groja, bet visad kartu dainuoja, tai solo, tai visi kartu. Baly Pakštas, senas muzikantas, dirbęs Kaune ir tremtyje su ansambliais, čia

atvykęs į Čikagą įsikūrė Lietuvių Auditorijoje. Jo muzikantai ir šiandien visi entuziastingai darbuojasi orkestre (vienas pašauktas į JAV kariuomenę). Orkestras spalio 5 d. švenčia savo metines darbo sukaktuves, duodamas visuomenei ištisą koncertą. Numatoma išpildyti "Pergalės Marsą", F. Suppė overtiūrą, Lengvoji kavalierija, Melsvosios kaukės, operetės popuri ir kt. Koncerte dalyvaus Br. Jonušas, A. Jakavičius, Mironas ir kiti. Orkestras dabar padidintas iki 12 asmenų, kuris sukiams duos visai naują repertuarą.

B. Pakštas yra vienas Lietuvių Auditorijos šeimininkų. Jis kartu su K. Malioriumi stengiasi šią lietuvišką salę ir kitas patalpas išgrąžinti įvairiais paveikslais, dainų posmais, kuriuos dail. V. Vijeikis rašė tarp gražių paveikslų L. Auditorijoje.

Bal. Brazdžionis

Roseland, III.

Iš Balfo 57 sk. veiklos

Rugpjūčio 24 d. Balfo 57 sk. valdyba suruošė smagų išvažiavimą į Labdarių ūkį. Susilaukta daug svečių - rėmėjų, kurie skyrė išvažiavimą padarė dar sėkmingesnį.

Aktyviai pradėtas darbas Balfo rudeniui vakarui, kuris įvyks spal. m. Visų šventųjų parap. salėje. Tuo reikalu rugpjūčio 29 d. buvo sušauktas visų Roselande veikiančių organizacijų specialus posėdis, į kurį atsilankė 8 organizacijų atstovai.

Parengimo komisijon išrinkti: Julė Viganaitė-Gulielm, Kostas Bružas ir Petras Kurzkauskas. Bilietai jau platunami, programą išpildyti sutiko Indiana Harbor scenos mėg. kolektyvas, vadovaujamas ežeringo režisieriaus Z. Mollejaus, jie suvaidins "Svetimas Plunksnas", be to, numatoma paskaita, šokiai ir t.t.

Sekretoriui Br. Seliukui išvykus, jo vieton išrinkta S. Šeškevičienė. Rugpjūčio mėn. aukų gauta \$25.00. K. B.

Atostogos Mahanoy, Pa.

Siemet vasaros metu Mahanoy miestas susilaukė daug iš įvairių vietų lankytojų. Vieni atvyko trumpam laikui su giminėmis pasimatyti, kiti ilgiau apsisotę pasisvečiuoti, nes nepaprastai rami, graži vieta, toli nuo visų triukšmų, yra daug lietuvių; didelė šv. Juozapo vardo parapija, kurioje sėkmingai klebonauja kun. P. Čėna ir vargonininkauja kompozitorius J. Stankūnas. Ši parapija yra davusi visą eilę gabių žmonių: Mahanoyaus sūnų rasime keletą kunigų; vietos kaip tik šiuo metu atostogauja pas savo mamytę, kun. V. Raitelis iš Chicago. Yra apie dešimt seselių, kitos baigusios Pittsburgho akademiją. Mahanoy parapijė mokykloje mokytoja.

Mahanoyus savo laiką buvo garsus ir lietuviškoj muzikoj. Turėjo gerą savo orkestrą, chorą ir atskirų dainininkų. Dabar irgi turi vieną gabų asmenį, Juozą Stankūną, kurio pastangomis atgaivintas parapijos choras. Jau teko patirti, kad siemet žada pradėti koncertuoti. Pirmiausia bus surengtas bažnytinis koncertas, vėliau pasaulinės muzikos, dainų; pamant į talką J. Stankūno muzikos mokinius, parapijos mokyklos vaikų chorą ir apylinkės dainininkus.

Buvo atsilankęs prof. J. Zilevičius. Jis atlankė komp. J. Stankūną, "Saulės" redakciją

Liet. Bendruomenės keliu

CLEVELAND, OHIO

Lietuvių Bendruomenės keliu

Prelatas M. Krupavičius, vienas iš Lietuvių Bendruomenės sumanytojų bei steigėjų, apie jos siekimus sako: ji turės stovėti lietuvių saugojimo, išlaikymo, stiprinimo ir gaivinimo priešakyje. Lietuvių Bendruomenės organai — susirinkimai, valdybos, seniūnai ir kt. bus lietuvių židinių saugotojai.

Daug kur Lietuvių Bendruomenės apylinkės Amerikoj jau susiorganizavo. Laikas išsijudinti ir Clevelando lietuviams.

Šiam reikalui spalio 5 d. 11-30 val. lietuvių salėje šaukiamas informacinis susirinkimas, į kurį kviečiami atvykti tiek organizacijų atstovai, tiek atskiri asmenys, kuriems rūpi Lietuvių Bendruomenės idėja ir pastangos ją ko geriausiai suorganizuoti.

Spalio 19 d. 11-30 val. taip pat lietuvių salėje šaukiamas pirmasis pirmosios Lietuvių Bendruomenės Clevelando apylinkės susirinkimas, kuriame jau bus renkama apylinkės valdyba ir kontrolės komisija.

Kiekvienas sąmoningas lietuvis yra lietuvių židinis. Tad spieskimės visi į krūvą ir uždekime lietuvių ugnį!

JAV LB Clevelando Apylinkės LOKAS.

Rašto Klubas susirinkime rugšėjo 13 d. Karpų bute Em. Skujeniekas paskaitė pranešimą latvių rašytojo Janio Jaunsudabrinio 75 metų sukakčiai paminėti.

Toliau St. Barzdukas skaitė referatą apie grožinės kūrybos esmę ir iškėlė, kad kūrėjas yra laisvas rinktis siužetus, temas bei motyvus. Didelės vertės literatūriniai kūriniai gali būti sukurti svetimais siužetais, ir menkos vertės — tautiniais siužetais. Pagrindinis dalykas yra tai, kad kūrėjas gerai kurtų ir literatūriškai kurtų.

Diskusijose dalyvavo koreferentas J. Stempuzis, A. Augustinavičienė, K. S. Karpus, V. Kavaliauskas, A. Balašaitienė, B. Gaidžiūnas, Em. Skujeniekas, M. Venclauskas, J. Gobis, dr. Pr. Skardžius, V. Mariūnas ir kt.

Susirinkime taip pat dalyva-

vo rašytojai svečiai, atvykę atlikti programos į Dirvos rengiamą spaudos balių — B. Brazdžionis, A. Gustaitis ir St. Santvaras. Brazdžionis tarė ir žodį Bostono rašytojų vardu, trumpai supažindindamas su jų veikla.

Susirinkimui vykusiai pirmininkavo P. Balčiūnas.

Naujais nariais priimti: J. Smetona, P. J. Žiūrys ir E. Žižniauskienė.

Karpiai susirinkimo dalyvius skaniai ir socialiai pavaišino.

Ateitininkai sendraugiai rugšėjo 14 d. susirinkime atstovais į ALRKF 32 kongresą Detroito išrinko Ig. Malinauską ir J. Gobį.

Sunkiai serga ateit. sendr. Dobrovolskis. Padaryta inkstų operacija.

K. Gaizučio šeima susilaukė dukrelės. A. V.

A. Kazlas rugšėjo 6 d. naujos parap. bažnyčioj susituokė su A. Vaičekauskaite. Šliubą davė klebonas kun. J. Angelaitis.

E. ir Pr. Jogai rugšėjo 7 d. naujų parapijos bažnyčioj savo dukrelę pakrikštijo Eugenija Kazimiera. Krikšto tėvai buvo St. ir S. Laniauskai.

"Darbininko" Nr. 66, rugšėjo 12 d., šios abi žinutės renkant buvo suplaktos į vieną. Ponus Kazlas labai atsiprašo me. Redakcija

- PUNCH PRESS OPERATORS
- SHEAR HELP
- MATERIAL HANDLERS

3 SHIFTS
6 DAY WEEK
PERMANENT
GOOD WORKING
CONDITIONS

ALGONQUIN TOOL
& DIE CO.
4908 W. Flournoy St.

GENERAL OFFICE

We want a girl who can type—take light Dictation and handle detail in small one girl office.

Excellently located for suburban resident.

Will pay Commutation ticket, plus good starting salary with good opportunity for good increases

Apply or Call
Randolph 6-4295

MONARCH MACHINE
TOOL CO.
622 W. Washington St.

LIETUVOS
ATSIMINIMAI
RADIO VALANDOS
SESTADIENIAIS
4:45
5:30
STOTIS
WEVD
JACKY-STUKAS
1264 WHITE ST.
HILLSIDE, N.J.
T.L.L.
WAVERLY
6-3325

Telephone: DEARBORN 2-0819

TO PLACE HELP WANTED ADS.

Ask For Ad Taker

Help Wanted—Male and Female

YES BEGINNERS!

WE HAVE SEVERAL OPENINGS — NO MONOTONY!
INTERESTING and OPPORTUNITIES

for
ADVANCEMENT and PERMANENT!!

STENOGRAPHERS — TYPISTS

and

GENERAL OFFICE WORKERS

Working Conditions Ideal in Modern Airconditioned Office. Also Experienced

Call Mr. T. M. Arnison HA 7-9415

FACTORY HELP

NO EXPERIENCE NECESSARY

WE NEED IN OUR PACKING ROOM

3 STEADY, ABLE-BODIED MEN

WHO ARE WILLING TO WORK

THESE ARE GOOD PERMANENT JOBS!

DAYS — SOME OVERTIME — GOOD STARTING WAGE
ADVANCEMENT ACCORDING TO ABILITY
EMPLOYEE BENEFITS—7 PAID HOLIDAYS A YEAR
PAID VACATIONS

SEE MR. T A B O R

STANDARD BRANDS, INC.

2133 W. PERSHING ROAD

MEN FOR GENERAL

FACTORY WORK

FRIENDLY BONUS PROGRAM

INCREASE YOUR EARNING POWER WITH US
RECREATION — COMFORT — PLEASANT
SURROUNDINGS

ALL EMPLOYEE BENEFITS

JAS. P. MARSH CORP.

3501 W. HOWARD

SKOKIE

Apply at 7543 N. Western before noon

WILL TRAIN

LABORATORY ASSISTANTS

YOUNG SINGLE MEN OVER 18

ROTATING SHIFT PLENTY OVERTIME

GOOD SALARY

OPPORTUNITY FOR ADVANCEMENT

PAID HOLIDAYS — PAID VACATIONS

EMPLOYEE BENEFITS

STANDARD BRANDS, Inc.

2133 W. PERSHING ROAD

GENERAL FACTORY JOBS

FOR WOMEN

WHO HAVE TO WORK FOR A LIVING.

Here is an opportunity to work in your own neighborhood on the southwest side For a National Firm.

48 Hours — 6 Day Week

1 1/2 Time For Overtime

- GOOD WAGES
- STEADY EMPLOYMENT
- MANY EMPLOYEE BENEFITS

Apply between

9 A. M. - 11 A. M. — 1 P. M. - 4 P. M.

NATIONAL VIDEO CORP.

3019 W. 47th ST.

Lietuvos Vyčių Radijo Programa

transliuoja iš stiprios radijo stoties

W L O A

1550 KYCLOCYCLES

KIEKVIENĄ SEKMADIENĮ nuo 1:30 iki 2:00 val.

Jei norite šioje radijo programoje skelbtis, kreipkitės adresu:

KNIGHTS OF LITHUANIA W L O A
BRADDOCK, PA.

Lietuvių Radijo Draugijos PROGRAMOS

J. P. GINKUS, Direktorius

\$-štadieniais 2 val. popiet.—WWRL 1600 kc—5000 w.

GYVUOJA PER 23 METUS

Oro bangomis transliuojami įvairūs visuomenės pranešimai, naujienos, muzika (vietinės žinios, parengimai: koncertai, šokiai ir t. t. Vestuvės, puotos, lūdnai pranešimai)

495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.

Tel. EVergreen 4-9293

J. P. GINKUS
Direktorius

AD. JEZAVITAS
Muzikos Dr.

J. VALAKAS
Pranešimų Dir.

SPORTAS

PIRMASIS TAŠKAS

Tai, ką peryveno daugiau kaip 400 žiūrovų ši sekmadienį futbolo aikštėje, sunku bus aprašyti. Gyva ir permaininga kova buvo juos įjungusi į 22 žaidėjų tarpą per visas rungtynes. "Juja, dėk bomba, Vytai gola, Algi, pasuk Albinui", girdėjo žiūrovų patarimai. Ir tikrai kiekvienas žaidėjas pajudėjimas žiūrovų buvo entuziastingais šūkiu palydimas. O lietuvių žiūrovų šiose rungtynėse buvo tikrai gausu. Ypač sportininkus maloniai nustebino, kad žiūrovų tarpe matėsi keli dviasikiai, matėsi ir senųjų Lietuvos futbolo įžymybių kaip Stašinskas, Mitinas, Kymontas, Andriulis, Abramikas ir kt. Ir patys futbolininkai, matydami savosios publikos visapusišką paramą, jautėsi lyg Herkulai prieš gana pajėgius Eintracht vyrus. Bet žvilgtelėkim į aikštę, į rungtynių eigą.

Po nesekmingos antrosios komandos ovatūros prieš Eintracht antą (0-6), į aikštę išbėga Eintracht ji juos seka mūšikiai: Bagdonas, Modzeļauskas, Baziliauskas; Jegoris, Saldaitis, Steponavičius; Adomavičius, Kalasinskas, Sabaliauskas, Jokūbaitis ir Gražys.

Mūšikiai pasirenka vartus pavėju, bet, kaip ir paprastai, pirmosios dešimt minučių priklauso prie šiminkui ir 3 minutėje Eintracht vėduro puolėjas Athineo išnaudoja 11 metrų baudą ir po 8 minučių ta pats Athineos kelia pasekmę iki 2-0. Po šio įvarčio atsiverčia visi kita medalio pusė. Jau nebeįžinti lietuvių komandos. Tarytum magiškosios lazdelės paliesti, vyrai atkuto, išaugo ir net peraugo techniškomis plonybėmis Eintracht. Gražis dešinia banga po bangos lietuvių atakuoja priešininko tvirtovę. 15 min. Sabaliauskas prasmunka kairiają pusę ir pasiūnia kamuolių vartų link, kur Kalasinskas apgaubiamas įstūmiam į kampūtį. Po deimties minučių baudos aikštėje neleistinai apstumdomas Adomavičius, ir teisė juo priteista 11 metrų bauda tas pats Adomavičius pasiūnia tinkle. Po šio įvarčio lietuvių visiškai užgula Eintracht vartus—34 min. Gražys kelia pasekmę—3-2 ir 42 minutėje Kalasinskas baigia kėlinį ketvirtuoju įvarčiu.

Antro kėlinio pradžioje vėl priešininkai bauda mūsų nenaudai, kurį Athineos nelaimėjimui įsuna—4-3, tačiau 28 minutėje keturių puolėjų derinys baigiamas Gražio įvarčiu. Jau 5-3! Jau ir didžiausias pesimistas tikras lietuvių pergale, bet—negrįžti dienų be vakaro, sako lietuviškas priešininkas. Ir taip įvyko. Darbščiojo Jokūbačio ir kitų finišas įgojos emė menkėti, ir Eintracht pavyko pasekmę išlygti. Nors paskutinis įvartis buvo įmuštas po normalaus laiko ir mūsų žaidėjai (ir žiūrovai) protestavo, bet teisėjo sprendimas yra nepakeičiamas ir mūšikiai turėjo pasitenkinti lygiosiomis.

Mūsų vienuolikėje ši kartą nebuvo geriausio žaidėjo—visi buvo tikrai geri. Pakako kovos dvasios, pakako stiprių šūvių, pakako derinių, bet nepakako kondicinio pasirušimo. Ypač tas buvo aiškiai pastebima antro kėlinio pabaigoje. Didelė pasipirtis mūsų komandoje yra Baziliauskas, kuris, deja, tik dar vienas rungtynės galės žaisti, nes turi kita paskirtį—Dėdės Samo armija.

Jei taip mūsų vienuolikė sekanti sekmadienį, t. y. rugpjūtį mėn. 21 d. 330 val. kovos prieš būv. Amerikos meisterį German-Ungarians—esu tikras, žiūrovai nebus apvilti. Rungtynės įvyks G. U. aikštėje, 57 St. ir Andrews Ave. (Metropolitan Oval). Maspeth. Palaiykim mūšikius moraliai ir šiose rungtynėse.

Aut. Bagdonas

ŠACHMATAI

Veda K. Merks

P. Vaitonis, Kanados meisteris, praėitą savaitę lėktuvu išvyko į tarptautines pirmenybes Saltzjobadene, Švedija. Pirmenybės užtruks visa mėnesį.

Tautvyčiai nepavyko Illinois pirmenybėse. 1951 Illinois open pirmenybių nugalėtojas Povilas Tautvyčiai dalyvaudamas šių metų Illinois valstijos pirmenybėse. Rock Island, Ill. laimėjo 4 partijas, pralaimėjo 2 (prieš Poschel ir Alb. Sandring; ab pralaimėjo dėl per aštraus lošimo) be to viena partija baigė lygiomis.

Pirmenybių laimėtojai rikiuojasi tokioj eilėj: Nedved 6-1, Alb. Sandring 5-2.

Help Wanted

MOTERYS IR MERGINOS

presso operatorės

Assemblers, Bench darbininkės kvalifikuotos, pastoviam darbui įvairioms dienos pamainoms.

Kreiptis į

GEMEX CO.

1200 Commercial Ave.

Union, N. J.

Autobusu 141 iš Newarko

Autobusu 94 I 15 iš Irvingtono

V Y R A I

reikalingi šildymui (Molding)

"Boonton Ware."

Visam krašte žinoma plastinių

stalių reikmenų firma

BOONTON

MOLDING CO.

326 Myrtle Ave.,

Boonton, N. J.

Kreiptis asmeniškai į biurą

nuo 9 iki 5 val. (16-M)

Business opportu-

nities

CAFETERIA — ON FULTON ST.

BROOKLYN — Wonderful oppor-

tunity for parties who want to make

better than average living—clean-up-

to-date — steady — transit — trade.

Gd. weekly income—can be increased.

Owner selling for personal reasons.

Call GARDEN CITY 7-1212 R.

BRONX—BAR, 5 Room Apt. Ter-

rific business opportunity. 1951 Gross

—\$62,000. All Bar—Take it Lock—

Stock—Barrel. Price \$25,000 cash.

Write—452 Westchester Ave., Bronx,

N.Y. or phone 12-2 pm. MO 9-8009

Mr. Ross.

CLEANING STORES — B'klyn vic.

90 unit. 2 press machines, recovery

tumbler, all new equipment. Also —

DROP STORE with press machine.

\$30,000 y'rly income can be increased.

Owner selling because of illness. Sell

together or separate. Call EV 8-6955

Miscellaneous

For Sale

FRAM PLUMBING SUPPLY, INC.

36-29 Vernon Blvd., L.I.C. EX 2-1200

Visit our large Show Room — Free

Parking. Store hours: Mon. thru Fri.

8:30 A.M. to 6:30 P.M. Open Saturdays

8:30 A.M. to 4 P.M.

NEW & SLIGHTLY USED

Men's Suits, Coats, Shoes and Haberdashery

for yourself or to sent overseas.

At very reasonable prices. Alter-

ations free. Also ladies' Fur Coats.

Lot a Clothing. 599 W. 187th St., off

St. Nicholas Ave. IRT Sub. 91st St.

LO 8-1062.

SAVE

Latest Interest Rate **2 1/2%** Credited and Compounded Quarterly

A Year

On Regular Savings Accounts

Interest starts from the first of every month on sums from \$25. to \$10,000.

Deposits made on or before January 10, April 5, July 10, and October 5 will draw interest from the first of each month if left to the end of a quarterly dividend period.

THE **Kings County** SAVINGS BANK

135 BROADWAY at BEDFORD AVE.

539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue

Your Deposits in This Bank Are Fully Insured Up to \$10,000.

Member Federal Deposit Insurance Corporation

rin ir Frishmayer po 5 1/2-11 1/2. Poschel, Janis Tums ir Isaacks po 5-2. Povilas Tautvaša su kitais po 4 1/2. 2 1/2. Aleksandras Zujus surinko 4-3 taškų.

Kazys Skėma laimėjo prieš Dr. M. J. Smith, įveikdamas jį per 17 ėjimų (1951 Golden Knights, Semifinals). Be to laimėjo prieš J. Shan non ir lygiomis baigė su T. Frankel (1952 Prize Tournament).

K. Merks laimėjo tašką Bostonui lošdamas prieš Vakarų Massachussetts rinktinę. Kazys Merks lošė už Bostoną trečiojo lentos ir įveikė Zweibalk, Springfield, Mass. Rungtynes laimėjo Bostonas 11-8 (2).

Estas Saurapu, Naujos Zelandijos meisteris netrukus loš matė su Australijos meisteriu Purdy.

Vladas Mikėnas per 1952 Tarybų Lietuvos p-bes pralaimėjo jaunuoliams: Landsbergiui (Vilnius) ir Sabaliauskui. Vistanekis pralaimėjo mažiekiečiui Ostrauskui. Ypač iškeliamas Landsbergis, kuris dalinosi pirmenybėse 3-4 v. su E. Čukajevu (Kaukas).

Pasaulio pirmenybės Helsinky da vė tokią galutiną padėtį: 1. Sovietų Sąjunga 21-11, 2. Argentina 19 1/2-12 1/2, 3. Jugoslavija 19-13, 4. Čekoslovakija 18-14, 5. JAV 17-15, 6. Vengrija 16-16, 7. Švedija 13-19, 8. Vakarų Vokietija 10 1/2-21 1/2, 9. Suomija 10-22.

Paguodos ratas: Olandija 21-11 Izraelis 19 1/2-12 1/2, R. Vokietija 16 1/2-15 1/2.

Kitame rate: Brazilija 18 1/2-5 1/2 Graikija 13 1/2-10 1/2, Norvegija 13-11.

Real Estate

LIVE RENT FREE!! 3 Family Brick—Bronx—Poss. 5 rm. apt. Fordham section, modern, clean up-to-date apts.—Conveniences, many extras, steam, hot water, heat. Let your property work for you. Near shopping, school, churches, transit. \$6,000 cash nec. Write Box 106, Rm 10, 11 W. 42nd St. N.Y. or call even. and weekends — SE 3-9106.

OZONE PARK—Frt. owner. New Bungalow 40x100, 5 rm. oil burner. Conveniences, 102-11-97th ave. \$14,000 —2 fam. 11 rms. All cozies, 65x50, 102—097th ave. Property backs on other — \$15,000. Also 4 Rms. 3 car garage — conveniences — \$10,000. FRATIANI, 102-01-97th Ave., Ozone Park, L. I. Virginia 9-7299. (12496-14)

ADIRONDACKS — ROUTE 9 9 RM. TOURIST HOME — 2 BATHS — PERFECT LOCATION FOR CABINS. PLOT 60x100. KIRSCHHEIMER — AGENT GARDEN CITY 3-6889

— BRONX —
2-Fam. det. — 1-4-1-5, 2 car garage, oil, brass plumbing, possession 4 Rms. \$7,500.
1-2 Fam. Brick — 1-6; 1-3; oil, garden, 10 yrs. old, possession 6 Rms. \$14,750.
New 2 fam., brick, det. 2 car garage, bsp., oil, brass plumbing — \$4,500 down.
MANZI — MO 9-4783

WANTAGH — \$11,500. New 4 1/2 room bungalows. Large plots, low down payments.
Hicks — Little White House For Finer Nassau Buys Sunrise Hwy—Beech St. WA 2-7297 Wantagh, L. I.

FLUSHING—\$23,950. New 2 Family Houses, 149-49 45th Ave., open for inspection. Immediate occupancy: new custom built homes, solid brick detached, 4 1/2—3 1/2 large room apts. terrace and garage, near everything. Call Newtown 9-8626 or Flushing 9-8626.

ROOSEVELT, L. I. — \$21,900. 5 yrs old, 6-room centre hall, brick and stone Cape Cod, large screened in porch, fireplace, Venetian blinds screens and storm windows, carpets wall to wall, 2-car garage. Plot 80x100, well landscaped. Finest section H. SOCHACKI, 23 W. Raymond Ave. Roosevelt, L. I. Tel. Freeport 9-2373

ATTENTION—CHICKEN RAISERS
Here is an ideal set-up, brick colonial 8-room mansion, modern kitchen, hot-water heat, on hard-surfaced road, barn, cottage, 1000-capacity henhouse, 2-car garage, 38 acres. Mountain stream, also spring water to house and barn. For Better Buys **DORIS J. WATERS** 647 Main St., Hartford, Conn. Phone 2-9749

EAST MEADOW—Sacrifice \$11,750 3-Room — Brick — Ranch with carport, 60x100. Many extras — Near schools, churches, bus, stores, low down payment.
For Finer L. I. Properties, etc. **RUOCO** 45 Newbridge Rd. E. Merrick, L. I. Days — HA 9-1000
Eve's WANTough 2-1921 R

New Yorke ir apylinkėse

P. J. BAGDANAVIČIUS, M. D.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

185 Clinton Avenue
Brooklyn 5, N. Y.
Tel. MAIn 4-2339

Priėmimo valandos:

Kasdien 2-4 ir 6-9 p.p.

Šeštadieniai 10-12 ryto ir susitarus.

Ofiso tel. GLEnmore 5-3094

Namų tel. GLEnmore 3-4445

DR. VACLOVAS PAPROCKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1357 Bushwick Ave., Brooklyn 7, N. Y.

Priėmimo valandos:

Kasdien 12:30—2 ir 6—8 p.p., šeštad. 10 iki 3 p.p.

Išskyrus ketvirtadienius ir šventadienius

Ofiso tel. LEXington 2635

Namų tel. FOrEst 8212

S. Ankudas (Ankudavičius) M. D.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

910 W. Lombard Street, Baltimore 23, Maryland

Priėmimo valandos: 10—12 ir 7—9 p.p. pirmadieniai, ketvirtadieniai ir šeštadieniai. Kitomis dienomis pagal susitarimą.

JOHN DERUHA, M. D.

Inkstų, pūslių, odos, kraujų, vidurių ir kitų ligų gydytojas.

Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9. Mokslus baigęs Europoje

128 E. 86th St., NEW YORK CITY
Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažiuoti ir visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

Ofiso tel. EV 6-6438
M and Z AUTO COLLISION WORKS
Lietuvių specialistų kolizijų ir auto taisymo d-ve
Bodies and Fenders straightened — Complete auto painting
D U C O Refinishing

Atliekami visi kolizijos, dažymo ir mech. taisymo darbai.
TEPIMAS IR POLIRAVIMAS
Darbas atliekamas pigiai ir sąžiningai

J. Maldutis Z. Zaliauskas
1506-16 Myrtle Ave. Brooklyn, N. Y.
Tarpe Gates Ave. ir Linden St.

EAST BRONX — \$13,500. 7 rm house, large tile kitchen, extra lavatory, tile both, enclosed stall shower steam, windows. Many extras—concrete yard, play yard in rear. Fireproof cellar. — Oil burner. Must see to appreciate. For additional information call BA 9-6724.

HUNTINGTON BAY
Small Estate, 1 acre, Landscaped, 2 houses recently modernized, 2 car garage. Private Beach. See to appreciate. Suitable offer accepted. Curti 5-8640—Huntington 4-6281 M. Write Panzera, 779 Elmont Rd., Elmont, L.I.

BRONX
471 East 145 St. — 5 story brick bldg Steam heat, 10 apts., 15 vacant rms. Only \$2,500 cash down. Also E. 160 St. 4-story brick bldg., 12 apts., rent \$3,300, cash only \$900. Also 3 fam. house, 1 apt. vacant; cash only \$500. STEARFAST, 370 E. 145 St., Bronx, MO 5-0122

ROSEDALE, L. I. Wonderful value 6 rm. house on 50x100 plot. Automatic heat, water, oil, heat, strawberry patches — land 100x100. Close to churches, 2 blocks from (L.I.R.R.) 1 1/2 block Bus. Must be sold to solve owners Estate. 139-29 247th St. Owner on premises. Call LA 8-4086.

BRYN — MAWR — \$27,000 vicinity of Bronxville, Colonial, 7 rms, 2 1/2 baths, equipped with dishwasher, garbage disposal unit, venetian blinds, storm and screen windows, screened in porch; knotty pine basement; carpeting throughout. New everything. Call owner YONkers 8-2496

LIVE RENT FREE!! 3 Family \$5,000. Poss. 4 Rm. Apt. Bklyn. 11 rms, bathtubs & individual heaters in each apt. 2/4 & 1/3. Near everything — owner selling for personal reasons. Can be seen at 180 10th St., South Bklyn — or call between 9-12 A.M. — 7:10 P.M. ULster 8-8482

Dr. S. Chernoff

223 — 2nd Ave., N. Y. C.
(Cor. 18th St.)

Telef. GRamercy 7-7697

Astrūs ir choniški susirgimai gydomi penicilinu, oda, hormonai. Kraujo ir šlapimo tyrimai.

Ofiso valandos: kasdien 10-6:45

Sekmadieniai—nuo 11 val. iki 1 val. p.p.

Tel. EVERgreen 7-4335

Stephen Aromiskis

(Armakauskas)

Graborius - Baksamutojas

Moderniška Kopyčia

423 Metropolitan Ave.

Brooklyn, N. Y.

William J. Drake

(DRAGUNAS)

LIETUVIS ADVOKATAS

85 - 03 WAREHAM PL.

JAMAICA, N. Y.

Tel. JAMAICA 2-7722

Palaikykite ir paremkite tuos

biznierių ir prekybininkus, kurie skelbiasi "Darbininke."

PARDUODAM NAMUS

Turime gerų namų pardavimui — Woodhaven, Richmond Hill ir kitose apylinkėse. Taipgi išnuomojame kambarius ir patarnaujame visokios apdraudos (insurance) reikaluose — greitai ir gerai.

J. P. MACHULIS

REAL ESTATE & INSURANCE

8656 85th Street, Woodhaven 21, N. Y.

Tel. Virginia 7-1896

Bostone ir apylinkėse

S. Barasevičius ir Sūnus

FUNERAL HOME

251 W. BROADWAY

South Boston, Mass.

JOSEPH BARASEVICIUS

Laidotuvių Direktorius

Tel. South Boston 8-2390

A. J. NAMAKSY

Office Tel. SO 8-0948

Real Estate & Insurance

409 W. BROADWAY

So. Boston, Mass.

Res. 37 Oriole Street

West Roxbury, Mass.

Tel. PA. 7-0402-M

ZALETSKAS

FUNERAL HOME

564 EAST BROADWAY

South Boston, Mass.

D. A. Zaltskas, F. E. Zaltskas

Graboriai ir Baksamutojai

Patarnavimas dieną ir naktį.

Koplyčia šermentis dykal.

NOTARY PUBLIC

Tel. SO 8-0815

South Boston 8-2669

WAITKUS

FUNERAL HOME

197 WEBSTER AVE.

Cambridge, Mass.

FRANAS WAITKUS

Laidotuvių Direktorius

ir Baksamutojas

NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dieną ir naktį.

Nauja moderniška koplyčia šermentis dykal. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemalaušiomis kainomis. Kainos ta pačios ir kitus miestus.

Beikale šaukite: Tel. TR 6-6434

NAUJA GYDUOLE

Alexander's Nauja

Maistinga Gyduole

yra mišinys riešutų, uogų, šaknų, ir

lapų; ji yra varto

jama nuo visokių

nervinių ligų ir

nervų galvos skaudėjimų,

nuo šalčių ir lytiško silpnumo,

greito pavargimo, gera nuo inkstų (kidneys) ir dėl visokių</

DARBININKAS

NEW YORKO
NAUJIENOS

Lietuviai tėvai

Maironio vardo mokyklos vadovybės kviečiami atlikti savo tautinę pareigą ir atsiųsti savo vaikus į mokyklą, kuris prasidės šį šeštadienį, rugsėjo 20 d. 10 val. bendromis pamaldomis Apreiškimo par. bažnyčioje. Visus kviečiama atvykti 15 min. anksčiau.

Po pamaldų bus mokslo pradžios iškilmės ir priimami nauji mokiniai.

New Yorko skautai.

Rugsėjo 8-ąją paminėję specialia savo sueiga, ateinantį šeštadienį, rugs. 20 d. 6 val. vak. Apreiškimo par. salėje ruošia savo arbatėlę su įdomia kultūrine programa.

K. Ščesnulevičius

yra labai reikalingas Akiro-Biržio knygos "Alytaus apskritis". Tai knyga, kuri savo metu buvo platinama apie New Yorką ir Bostoną. Visi, kurie ją turėtų, kviečiami pranešti "Darbininkui" arba pačiam K. Ščesnulevičiui, 6504 So. Elshop St., Chicago 36, Ill.

Kun. dr. A. Sidaravičius

vienerių metų mirties sukakties proga, rugsėjo 20 d., šeštadienį, 8.30 val. New Yorko Aušros Vartų par. bažnyčioje bus atliktos gedulingos pamaldos. Tokios pat pamaldos įvyks Patersono rugsėjo 21 d. 10.30 val. ir rugsėjo 22 d. 7 val. Vėlonės bičiuliai ir pažįstami kviečiami prisiminti jį maldose. Vėlonės, kaip žinia, mirė Patersono.

Sv. Vardo Draugis

pereitą sekmadienį savo įvyksime susirinkime išrinkti tvarkdarius į Angelių Karalienės parapijos metinį koncertą. Nutarta laipkričio 22 d. parapijos salėje suruošti pobūvį su muzika ir užkandžiais. Kun. V. Dabušis kalbėjo apie sv. Vardo organizacijos reikšmę katalikiškoje veikloje.

Investuokite į MUTUAL FUNDS. Informacijai reikalingi kreipkitės į atstovą: ALFONSAUS MAZEIKĄ, c/o Ira Haupt & Co. 111 Broadway, room 515, New York 6, N. Y. Members New York Stock Exchange. Tel. WO 4-600.

ISNUOMUOJAMI
KAMBARIAI

vienam vyriui: apšildomi ir aptarnauti. 72 Ocean Ave., Jersey City, N. J. Kreiptis ten pat pas Mrs. O. Vaitkevičius arba į Brooklyn, N. Y. tel. EV 8-1805.

Kandidatai į Kat. Fed. Seimą

New Yorko skyrius nominavo prel. J. Balkūną, kleboną kun. N. Pakalnį, kun. Vyt. Piktūną, kun. J. Pakalnį, kun. V. Dabušį, K. Krušinską, Pr. Vainauską, M. Galdikienę, P. J. Montvilą, Pr. Naujokaitį, Vyt. Vaitekūną. Seimas įvyks Detoroite rugsėjo 26-28 dienomis.

Balfo centro atstovai:

einanti pirmininkės pareigas E. Devenienė, reikalų vedėjas P. Minkūnas ir tarnautojas J. Valaitis šį ketvirtadienį išvyko į Bostoną pasitarti Balfo seimo reikalais. Kaip žinia, seimas šaukiamas sausio 9-10 dienomis. Iš vietos organizacijų atstovų tenai jau sudarytas platus seimo rengimo komitetas.

"Aš labai neapkenčiu vyrų..."

Irena Bajalytė, Doros rolėje "Mokyklos Draugų" komedijoje, kurią Waterburio scenos mėgėjų teatras vaidins Angelių Karalienės parapijos metiniame koncerte. Vakaras įvyks rugsėjo 21 d. 5 val. vak. Sv. Stanislovo parapijos salėje — Greenpoint'e.

Be to, parapijos choras padainuos linksmytų dainų.
Po koncerto bus šokiai • Gros puikus orkestras • Veiks bufetas.

Prof. K. V. Banaičio

muzikos studija persikėlė į 377 So. 4th St. Brooklyn. Vaziuojant MBT Jamaica linija, išlipti Hewes stotyje. Išrašyti galima asmeniškai ar laišku. Dėstoma: pianas ir visi teoretiniai muzikos dalykai (element. muz. teorija, harmonija, kontrpunktas, muzikos formos, kompozicija). Priimami vaikai ir suaugusieji. Toliau gyvenantieji gali studijuoti teoretinius dalykus susirašinėjimo keliu.

Apie Vyčių Seimą,

kuris įvyko Dayton, Ohio, The New York Times savo skaitytojams pranešė pereinamojo pirmadienio laidoje. Savo specialaus korespondento pranešime iš Dayton, Ohio, dienraštis išmini viso naujai išrinktojo komiteto pavardes. Žinia pavadinta "Lithuanian Knights elect Wesley" Toliau sakoma, kad Aleksandras Wesley iš Great Necko pirmininku perrinktas trečiam terminui.

NAUJOS PATEFONO PLOKSTELĖS

Leidykla PASVAISTE išleido dvi naujas, Broniaus Baudrūno Vyrų Kvarieto (Detroit, Mich.) įdėnuotas plokstelių: SAUKSMAS/ALUTIS ir TAVYNEL/SUBATOS VAKARELL. Kiekvienos plokstelių kaina \$1.75, už siunčiant paštą po \$2.— Užsakymus siųskite: PASVAISTE, 560 Grant Ave., Brooklyn 8, N. Y.

MENISKA
FOTOGRAFIJA

Praktiškas, dienas ir naktinis
MENISKA
FOTOGRAFIJA
PORTRETAS,
SEIMOS,
VAIRU,
Jūsų geriamas saugomas įdarys
Vyt. Maželis
Gyvena N.Y. Institute of Photography
Brooklyn, N. Y.
422 MECHANIC ST.
Shooting tel. 7-1677

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

VYTAUTAS BELECKAS, savininkas

BARAS, RESTORANAS, DIDELĖ SALĖ SUŠIRINKIMAMS, VESTUVĖMS IR KITOKIOMS PUOTOMS
VISI KVICEJAMI ATSLANKYTI
1883 MADISON STREET, BROOKLYN 27, N. Y.
(Prie Forest Ave. stoties) (RIDGEWOOD)
Tel. EV. 2-9586

Praplečiama lituanistika
parap. mokykloje

Apreiškimo parap. klebonas kun. N. Pakalnis nuo š. m. rugsėjo pradžios daug dėmesio ir laiko skyrė lituanistikos praplėtimui savo globojamoje parapijos mokykloje, kur iki šiol lietuvių kalbą čia buvusių vaikams dėstė cenzuota ir patyrusi mokytoja D. Kunskaitė.

Rugsėjo 5 d. tėvų delegacija audijencijoje pas kleboną išdėstė savo pageidavimus ir gavo klebono principinį sutikimą, kad jau šiais metais leidžiama praplėsti lituanistikos dalykus mokykloje taip, kaip Pro Memorijoje prašoma.

Rugsėjo 7 d. klebonas priėmė Pedagogų komisiją ir, dalyvaujant tos mokyklos atstovams — pedagogams, buvo sutartos gairės, pagal kurias sudaroma praplėtos lituanistikos pamokų lentelė.

Rugsėjo 8 d. jau sudaryta praplėtos lituanistikos pamokų lentelė Apreiškimo parapijos mokyklos 1952-53 mokslo metams. Dėstomieji dalykai: tikyba (gimtąja kalba), lietuvių kalba bei literatūra, tėvynės pažinimas, Lietuvos istorija, geografija, tautinės tradicijos, liaudies dainos, tautiniai šokiai, lietuviškieji papročiai ir choras.

Be jau minėtų pedagogės, lituanistiką dėstys dar du cenzuoti lituanistai, kapelionas ir muzikas.

Rugsėjo 14 d. tėvų, mokytojų ir visuomenės atstovai pareiškė klebonui nuosirdžią padėką už palankių sąlygų sudarymą lietuviškai dvasiai klestėti šioje parapijos mokykloje.

Tuo reikalu daugiau bus pasisakyta kituose šio laikraščio numeruose.

Tuo tarpu dar priimami į šią mokyklą lietuvių vaikai, kurie turėtų nesivėlinti persikelti iš kitų mokyklų, nes praplėtos lituanistikos kursas jau pradedamas rugsėjo 22 d.

DĖMESIO!

MUZIKOS ir DAINŲ VAKARAS

Įvyksta RUGSĖJO MĖN. 21 D., 1952 M., 5 val. vakaro, LIETUVIŲ PILIEČIŲ DRAUGIJOS AUDITORIJOJE, 368 W. Broadway, South Boston, Mass.

Programoje — 1) Vyrų choras, vadov. muz. Julius Gaidelis, 2) Solistė Neil Meskūnas, 3) Akordiono muzika — p-lė A. Plevokaitė. Taip pat pakviestas kanklininkas muz. Juozas Olšauskas.

Po programos pasilinksminimas prie gero orkestro. Vakaro metu veiks skanių šaltų ir šiltų valgių bufetas su europiškų alumi ir lietuvišku krupniku. Pelnas skiriamas Lietuvių Radio Valandos programai, vadovaujamai ANTANO F. KNEIZIO, paremti. Visi maloniai kviečiami.

Auka tik vienas doleris. Vertinga įžangos dovana!

Lietuvių Radio Valandos Programos RĖMĖJAI

CARNEGIE HALL

SEKMADIENĮ, SPALIO 12 d., 1952 m., 2.30 val. po pietų
BALTIJOS TAUTŲ SIMFONINIS KONCERTAS

PIRMĄ KARTĄ AMERIKOJE BUS STATOMI

Lietuvių, latvių, ir estų kompozit. simfoniniai veikalai

DIRIGUOJA:

JERONIMAS KAČINSKAS—BRUNO SKULTE—
ENDEL KALAM

Programoje: Gruodis, Jakubėnas, Kačinskas, Bacevičius, Vitols, Tubin

BILJETŲ KAINOS: \$4.00, \$3.00, \$2.00

Iš anksto gaunami lietuviškų laikraščių redakcijose ir įstaigose. Galima užsakyti paštą, išpildant žemiau paduodamą kuponą.

PELNAS SKIRIAMAS ŠALPOS REIKALAMS

Prašau atsiųsti — bilietus po \$ — į Baltijos Tautų Simfoninį koncertą, įvykstantį Carnegie Hall, New York, spalio 12 d., 1952 m., 2.30 val. po pietų. Programai skiriu \$ —. Viso siunčiu \$ —.

Vardas _____

Užsakymus siųskite: VALERIE TYSLIJAV, Concert Manager, 130 W. 57th Street, New York 19, N. Y.

Misijos parapijoje

šiais metais pradedamos rugsėjo 29 d. Pirmą savaitę bus moterims lietuvių kalba, antrą savaitę vyrų lietuvių kalba, trečią savaitę — angliskai kalbantiems.

Parapijos mokyklos išlaikymui rugsėjo mėn. bažnyčioje surinkta 726 dol.

BALF seimas sausio
9—10 d.

BALF Bostono skyriaus susirinkime rugsėjo 12 d. svarstyti seimo reikalai. Tolinės pasitarimas bus penktadienį, rugsėjo 19 d. 7.30 val. Liet. ramovės patalpose.

"Boston Sunday Globe"
paminėjo Vyčių seimą

Sekmadienienėje laidoje įdėta žinia apie Vyčių seimą, nurodant, kad tai Amerikos lietuvių jaunimo organizacija. Duodamas naujos valdybos sąstatas ir nurodoma, kad du centro valdybos nariai yra iš N. Anglijos.

Parapijos mokyklos seselės
mokytojos

išsiuntinėjo parapijos klebono ir savo vardu lietuvių ir anglų kalba tėvams laiską, kuriame nurodo mokyklai pamaldų tvarką ir kviečia tėvus bendradarbiauti auklėjimo klausimuose. Taip pat nurodo, kad mokykloje vaikai galės gauti priešpiečius septintosios gatvės salėje.

Parapijos mokykloje praeitais metais lietuviškai kalbančioms vaikams tikybą buvo dėstoma lietuvių k. ir lietuviškai vaikai buvo rengiami pirmajai komunikacijai. Tačiau pamokslai vis dar buvo sakomi tik angliskai. Lietuviškai kalbančių tėvų pageidavimas yra sulaukti vaikams ir pamokslų lietuvių kalba.

DAINŲ IR MUZIKOS VAKARAS

Bostono ir apylinkės lietuvių turi savo tarpe pasisventusi ir gabų vyrų, kuris jau aštuoniolika metų veda lietuvių radijo valandą kas savaitę. Lietuviams yra nepaprastas malonumas, esant toli nuo tėvynės, klausyti oro bangomis lietuvių kalbos ir dainų. Tačiau tos radijos programos išlaikymas yra surištas su stambiais išlaidomis. Lietuviai biznierių ir profesionalai dalį tų išlaidų padengia, bet toli gražu ne visas.

Šiais metais Lietuvių Radijo Programos ir jos vedėjo Antano Kneizio draugai ir rėmėjai, įvertindami jo pasisventimą ir norėdami jam finansškai padėti, sudarė komisiją, kurios garbės pirmininkais yra adv. J. Grigalius, Kazys J. Kalinauskas ir Dr. Antanas L. Kapocius, o pirmininku Stasys Jakutis. Ši komisija ruošia Dainų ir Muzikos vakarą sekmadienį, rugsėjo 21 d. 5 val. vak., South Bostono Liet. Piliečių Dr-jos Auditorijoje, 368 W. Broadway. Bilietas vienas doleris.

Programa bus įvairi ir įdomi. Dainuos vyrų choras, vadov. muz. Gaidelis, ponis Neil Meskūnas iš Waterbury ir kanklininkas iš New Yorko. Gros Al Davis orkestras.

Be minėtų asmenų, rengimo komisijoje dalyvauja dar Razvadauskas, Br. Cunys, Fel. A. Zaleskas, Vl. Jakštys, V. Valatka, J. Adams, V. Vilutis, J. Venckus, A. Minkaitis, J. Bučys, Arlauskas, A. Čaplikas, V. Vakauskas, M. Ross, A. ir O. Ivaskai, J. Glineckis, F. Grendal, O. Jarušaitis, A. J. Namasky, P. Dumas, St. Griganičius, J. J. Romanas ir kiti.

Komisija nuosirdžiai kviečia visus lietuvius, mėgstančius klausytis Lietuvių Radijo Valandos, įsigyti iš anksto bilietus. Bilietų galima gauti pas komisijos narius ir paštu prisiunčiant pinigų Komisijos išdinkei, Bronėi Cunys, 409 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

J. J. R.

Baltų koncertas

įvyksta rugsėjo 27 d. Jordan Hall. Iš lietuvių dalyvauja sol. St. Liepas. Latviai ir estai duoda įžymius pianistus ir instrumentalistus.

Šiais metais tokį koncertą rengia latvių bendruomenės komitetas, o kitais metais rengs lietuvių arba estai. Pelnu numatoma dalintis. Svarbu, kad koncertas gerai pasisektų. Tat visi, kas gali, skirkime tą dieną rengiamam koncertui ir važiuokime į Jordan Hall.

Bilietai gaunami pas B. Mickevičių, Ivas agentūroje, pas Ivauskus baldų krautuvėje, pas Minkus gėlių krautuvėje ir lietuvių administracijose.

PARDUODAMA MAISTO
KRAUTUVĖS BALDAI

ir maisto produktai dėžutėse labai žemomis kainomis.

Yra specialūs įrenginiai mėsai laikyti ir saldinių sandėlis, elektrinis šaldytuvas, svarstyklės, elektrinė masina mėsai pjaustyti, pečius valgiams virti, bakla aliejui ir kiti reikalingi įrenginiai.

Galiu būti pusininkas su nauju savininku, esu dirbęs prekyboje apie 40 metų, todėl gali pirkti šią krautuvę ir neprityręs prekyboje.

PAUL MISKINIS
123 N Street
So. Boston, Mass.

Patenkino Brocktoniečius

per 50 metų, teikdama anglus ir aliejų.

Parduodame

Ledą-Anglius-Coke-Aliejų-Oil Burnerius

BROCKTON ICE & COAL CO.

27 Lawrence St., Brockton, Mass.

Tel. 189

LIETUVIŲ RADIO KORPORACIJA

502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass. Tel. So. 8-0489

Lietuvių Radio Korp. programa per stotį WBMS, 1090 kilocycles, 9.30 iki 10.30 val. ryte sekmadienį bus sekanti:

- 1—Falcons Radio Orkestra
- 2—Dainos
- 3—Magdūtės Pasaka

Biznio reikalais rašykite radio ofiso adresu: 502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass. Ačiū.

STEPONAS MINKUS

LIETUVIŲ RADIO VALANDOS PROGRAMA

WESX—1230 kilocycles—Marblehead-Salem, Mass.

Kiekvieną šeštadienį nuo 11 iki 12 val. vidurdienio įvyksta Lietuvių Radio Valandos programa. Lietuviškos liaudies dainos, muzikos, dalykai, kalbos, sveikinimai, pranešimai plaukia oro bangomis į visų klausytojų namus.

Jeigu norite ką nors pasveikinti ar paskelbti, tai siųskite savo pranešimus paštą arba asmeniškai pridukite programos vedėjui ANTANUI F. KNEIZIUI, arba skyriuose šiais adresais:

LITHUANIAN RADIO HOUR

56 Cottage Street, Norwood, Mass.

Skyrius: LITHUANIAN FURNITURE CO.

326 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Telefonai: NORWOOD 7-1449 ar South Boston 8-4618